

II

(Nem jogalkotási aktusok)

HATÁROZATOK

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2009. december 15.)

az üzemanyagárak emelkedését követően a mezőgazdasági ágazat javára Spanyolország által végrehajtott támogatási intézkedésekről

(az értesítés a C(2009) 9971. számú dokumentummal történt)

(Csak a spanyol nyelvű szöveg hiteles)

(2010/473/EU)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre ⁽¹⁾ (a továbbiakban: EUMSZ.) és különösen annak 108. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

miután az EUMSZ. 108. cikke (2) bekezdése első albekezdésének megfelelően felkérte az érdekelt feleket észrevételeik megtételére, és figyelembe véve ezen észrevételeket,

mivel:

I. AZ ELJÁRÁS

- (1) A spanyol hatóságok 2000. szeptember 29-én kelt levelükben az EUMSZ. 108. cikke (3) bekezdésének megfelelően értesítették az Európai Bizottságot a mezőgazdasági ágazat tekintetében az üzemanyagköltségek emelkedése miatt Spanyolország által végrehajtott támogatási intézkedésekről. A Bizottság 2000. november 20-án kelt faxüzenetében további tájékoztatást kért. Ezt a tájékoztatást a 2001. január 9-én és 2001. március 13-án kelt levelek tartalmazták.
- (2) Az értesítésben foglalt intézkedések nagy része a nem bejelentett támogatások jegyzékébe került (NN 19/2001 támogatás). A másik részét a bejelentett támogatások jegyzékébe vették fel (N 681/A/2000).
- (3) A Bizottság 2001. április 11-én kelt és 2001. április 25-én iktatott levelében tájékoztatta Spanyolországot arról a döntésről, hogy az EUMSZ. 108. cikkének (2) bekezdésében előírt eljárást indít egyes intézkedések tekintetében, továbbá hogy úgy véli, hogy bizonyos egyéb intézkedések nem felelnek meg azoknak a feltételeknek, amelyek az EUMSZ. 107. cikke rendelkezéseiből származó előnyök igénybeviteléhez szükségesek.

- (4) Az eljárást megindító bizottsági határozatot közzétették az Európai Unió Hivatalos Lapjában ⁽²⁾. A Bizottság felszólította az érdekelt feleket, hogy tegyék meg észrevételeiket az eljárás tárgyát képező intézkedésekkel kapcsolatban.

- (5) Spanyolország a 2001. június 6-án és 2001. december 20-án kelt levelében több észrevételt nyújtott be. A Bizottsághoz az érdekelt felektől is több észrevétel érkezett. Ez utóbbiakat továbbították Spanyolországnak, amelynek lehetősége volt azokat észrevételekkel ellátni. Megjegyzései a 2001. október 1-jén és 30-án kelt levelében érkeztek meg a Bizottsághoz.

- (6) A Bizottság 2002. december 11-én elfogadta a 2003/293/EK – részben negatív végleges – bizottsági határozatot ⁽³⁾.

- (7) Az Asociación de Empresarios de Estaciones de Servicio de la Comunidad de Madrid és a Federación Catalana de Estaciones de Servicio 2003. április 15-én keresetet nyújtott be a Törvényszékhez az Európai Bizottság ellen ⁽⁴⁾. A panaszos a bizottsági határozat részleges megsemmisítését kérte.

- (8) A Törvényszék 2006. december 12-i ítéletével ⁽⁵⁾ megsemmisítette a 2003/293/EK határozat 1. cikkét annyiban, amennyiben az megállapítja, hogy a mezőgazdasági, halászati és közlekedési ágazatot támogató sürgősségi intézkedésekről szóló, 2000. október 6-i 10/2000. sz. királyi törvényrendeletben ⁽⁶⁾ előírt, a mezőgazdasági termelőszoövetkezeteknek nyújtható támogatási intézkedések nem minősülnek az EUMSZ. 107. cikkének (1) bekezdése szerinti támogatásnak.

⁽²⁾ HL C 172., 2001.6.16., 2. o.

⁽³⁾ HL L 111., 2003.5.6., 24. o.

⁽⁴⁾ HL C 171., 2003.7.19., 34. o.

⁽⁵⁾ T-146/03 ügy, Asociación de Estaciones de Servicio de Madrid et Federación Catalana de Estaciones de Servicio kontra Bizottság (EBHT 2003., II-98. o.).

⁽⁶⁾ BOE (Boletín Oficial del Estado – Állami Hivatalos Közlöny) 241., 2000.10.7., 34614. o.

⁽¹⁾ 2009. december 1-jétől az EK-Szerződés 87. és 88. cikke az EUMSZ. 107., illetve 108. cikkévé vált. A rendelkezések alapján véve meggyezők. E határozat alkalmazásában az EUMSZ. 107. és 108. cikkére történő hivatkozások úgy értendők, mint adott esetben az EK-Szerződés 87., illetve 88. cikkére tett hivatkozások.

- (9) A határozat részleges megsemmisítésének következtében a Bizottságnak új határozatot kell hoznia a 2003/293/EK határozat – Törvényszék által megsemmisített – 1. cikkében előírt intézkedésekre vonatkozóan, amit e határozattal tesz meg.
- (10) E határozat nem érinti a 2003/293/EK határozat 1. cikkében előírt azon intézkedéseket, amelyeket a Törvényszék nem semmisített meg⁽⁷⁾, és amelyek ily módon teljes egészükben hatályosak. Ezekre az intézkedésekre ily módon semmilyen hivatkozás nem történik a továbbiakban.
- (11) A 2003/293/EK határozat⁽⁸⁾ 2. cikkében előírt intézkedések, továbbá az abból következő 3., 4. és 5. cikk szintén nem képezi e határozat tárgyát, e cikke továbbra is teljes egészükben hatályosak. Ezekre az intézkedésekre ily módon semmilyen hivatkozás nem történik a továbbiakban.

II. TÉNYÁLLÁS

1. A mezőgazdasági szövetkezeteknek nyújtott támogatásra vonatkozó intézkedések

- (12) A mezőgazdasági szövetkezeteknek nyújtott bejelentett támogatási intézkedésekről a 10/2000. sz., a mezőgazdasági, halászati és közlekedési ágazatot támogató sürgősségi intézkedésekről szóló királyi törvényrendelet⁽⁹⁾ 1. cikke rendelkezik, amely törvényrendelet bizonyos módosításokat vezet be a szövetkezetekről szóló, 1999. július 16-i 27/1999. sz. törvénybe⁽¹⁰⁾, valamint a szövetkezetek adózási rendjéről szóló, 1990. december 19-i 20/1990. sz. törvénybe⁽¹¹⁾.
- (13) Egyrészt a mezőgazdasági szövetkezetek tekintetében B. típusú gázolaj tagsággal nem rendelkező harmadik személyek számára történő forgalmazása esetére – kedvezményes adóhelyzetük elvesztése nélkül – szünteti meg a szövetkezetek vonatkozásában a 20/1990. sz. törvényben (13. cikk (10) bekezdés) az üzleti forgalom

maximum 50 %-ában megállapított határt a tagsággal nem rendelkező harmadik személyek részére teljesített szállítási műveletek esetén.

- (14) Másrészt módosítja a szénhidrogén-ágazatról szóló, 1998. október 7-i 34/1998. sz. törvényt⁽¹²⁾, amennyiben a mezőgazdasági szövetkezetek tekintetében eltörli a saját jogi személyiséggel bíró, az általános adórendszer hatálya alá tartozó jogalany létrehozására irányuló követelményt B. típusú gázolaj tagsággal nem rendelkező harmadik személyek részére történő forgalmazási tevékenységek teljesítése esetén.
- (15) A spanyol hatóságok szerint ezen intézkedések fő célkitűzése az volt, hogy semlegesítsék az üzemanyagköltség emelkedését, amely erősen sújtotta a mezőgazdasági ágazatot ezen intézkedések elfogadása idején. Ennek megfelelően a 10/2000. sz. királyi törvényrendelet indokolásában kifejtik, hogy „a mezőgazdasági, halászati és közlekedési célokra szánt gázolajat – az egyéb célokra szánt üzemanyagokhoz hasonlóan – jelentősen sújtja a kőolaj árának növekedését követő áremelkedés és a dollárnak az euróval szembeni jelentős erősödése”. A spanyol kormány, amely „érzékeny a külső tényezők okozta válság hatásaira, az érintett ágazatok leginkább reprezentatív szervezeteivel közösen elemezte a mezőgazdasági és a halászati ágazatban bekövetkező gazdasági hatás mélységét, és széles körű egyetértésre jutott egy, a kőolaj árnövekedése negatív hatásainak enyhítésére és az ágazati liberalizáció további mélyítésére irányuló intézkedéscsomag elfogadásáról”.
- (16) A bejelentett intézkedéssel módosított törvények hatályát részletesebben kell ismertetni.
- (17) A szövetkezetekről szóló 27/1999. sz. törvény az a jogi eszköz, amely keretbe foglalja a szövetkezeti tevékenységet Spanyolországban. Meghatározza a szövetkezeti társaság fogalmát, ennek osztályait, továbbá szabályozza annak alapítását. Célja továbbá a szövetkezeti társaságok előmozdítása és fejlesztése, kijelöli társulási formáik korlátait, a szövetkezeti mozgalom ösztönzése céljából megkönnyítve e csoportosulások létrehozását. A törvény 93. cikke a mezőgazdasági szövetkezetekkel, különösen céljukkal és az általuk folytatható tevékenységekkel foglalkozik.
- (18) A 20/1990. sz. törvény 16. cikkének (5) bekezdése, 18. cikkének (2) bekezdése, valamint 33. és 34. cikke szabályokat ír elő a spanyol szövetkezetek – köztük a mezőgazdasági szövetkezetek – adóalapját és adózási rendjét illetően. A törvény különbséget tesz „védett szövetkezetek” és „különösen védett szövetkezetek” között. A „védett szövetkezetek” azok, amelyek megfelelnek az általános szövetkezeti törvényből vagy az autonóm közösségek törvényeiből eredő elveknek és rendelkezéseknek. A „különösen védett szövetkezetek” a szövetkezetekben végzett munkán alapuló szövetkezetek, a mezőgazdasági szövetkezetek, a föld közös művelésére létrejött szövetkezetek, a tengeri szövetkezetek, valamint a fogyasztói és felhasználói szövetkezetek. A törvény szerint ez utóbbiak a magasabb szintű védelmet az érintett ágazatok jellegének, tagjaik gazdasági kapacitásának és annak köszönhetik, hogy közelebb állnak a kölcsönösség elvéhez.

⁽⁷⁾ A 37/1992. sz. törvénynek a 10/2000. sz. királyi törvényrendeletben előírt módosítására vonatkozó intézkedésekről, továbbá a harmadik felektől vásárolt takarmányokra vonatkozó korrekciós egyútharó objektív becslési rendszerének hatálya alá tartozó bizonyos állattenyésztési tevékenységekre való alkalmazásáról szóló, 2000. november 29-i pénzügyminiszeri rendeletben előírt adóügyi intézkedésekről van szó. Továbbá a mezőgazdasági és állattenyésztési tevékenység esetében a személyi jövedelemadó objektív becslési rendszerének keretében a nettó hozam csökkentéséről, az egyszerűsített hozzáadottérték-adó negyedéves befizetésének meghatározására szolgáló adókulcs csökkentéséről bizonyos mezőgazdasági tevékenységek esetében; továbbá azokról az adóügyi intézkedésekről, amelyek a személyi jövedelemadó keretében a nehezen igazolható kiadások arányának emelésére vonatkoznak. A Bizottság határozatában úgy vélte, hogy ezek az intézkedések nem minősülnek állami támogatásnak.

⁽⁸⁾ A Spanyolország által a 2000. november 10-i minisztertanácsi megállapodás közzétételéről szóló, 2000. november 15-i mezőgazdasági miniszeri határozatban előírt mezőgazdasági termelők számára kedvezményes kölcsönök és garanciák formájában nyújtott állami támogatásokról, továbbá a 14/2000. sz. törvény hetedik átmeneti rendelkezésében előírt, a személyi jövedelemadó keretében bizonyos termőföldek és gazdaságok átruházása esetén alkalmazandó adókedvezmények 2000. és 2001. pénzügyi évre történő kiterjesztésére irányuló intézkedésről van szó. A Bizottság határozatában az EUMSZ-szel összeegyeztethetetlennek nyilvánította ezeket az intézkedéseket.

⁽⁹⁾ BOE 241., 2000.10.7., 34614. o.

⁽¹⁰⁾ BOE 170., 1999.7.17., 27027. o.

⁽¹¹⁾ BOE 304., 1990.12.20., 37970. o.

⁽¹²⁾ BOE 241., 1998.10.8., 33517. o.

(19) A szervezetek adóalapjának kiszámításában a (tagok között végrehajtott) szervezetzeti tevékenység és a (tagsággal nem rendelkező tagokkal végrehajtott) szervezeteken kívüli tevékenységek eredményeit külön kell tekintetbe venni, és ezek nem azonos módon adóznak. A szervezeteknek tehát elkülönített számviteli nyilvántartást kell vezetnie a kétféle tevékenységtípus vonatkozásában.

(20) A mezőgazdasági szervezetekre – mint „különösen védett szervezetekre” – alkalmazandó adórendszer az alábbi esetek kivételével megegyezik a védett szervezetekkel:

— *társasági adó*: ezt az adót a társaságok és egyéb jogi személyek nyereségére vetik ki. A szervezetzeti eredmények adóalapjára (a tagokkal folytatott tevékenységek) 20 %-os, csökkentett adókulcs, míg a szervezeteken kívüli eredmények (nem tagokkal vagy harmadik személlyel folytatott tevékenységek) adóalapjára az általános 35 %-os mérték vonatkozik (33. cikk (2) bekezdés). Ezen túlmenően a kötelező tartalékalapba befizetett hozzájárulások 50 %-ával (16. cikk (5) bekezdés), ⁽¹³⁾ valamint az oktatási és promóciós tartalékokba utalt összegek 100 %-ával (18. (2) bekezdés) csökkenthető az adóalap ⁽¹⁴⁾. Kizárólag a különösen védett szervezeteket jogosultak továbbá az adó összegének 50 %-os csökkentésére, amely a meghatározás szerint megegyezik az előírt adókulcsoknak a szervezetzeti és szervezeteken kívüli, pozitív és negatív adóalapokra alkalmazásával kiszámított adóösszeg matematikai összegével, ha az eredmény pozitív (34. cikk (2) bekezdés). Végül a szervezetek jogosultak a szervezetek jegyzékébe való felvételt követő első három évben beszerzett értékcsökkenés alá vonható új állóeszközök szabad értékcsökkentésére,

— *a vagyonátruházást és az okiratba foglalt jogi aktusokat terhelő adó*: ezt a közvetett adót különböző olyan jogi aktusokra vetik ki, mint a visszerthes vagyonátruházás, az okiratba foglalt jogi aktusok vagy bizonyos társasági ügyletek (mint egy társaság pénzügyletei, például a tőkeemelés). Mentesség áll fenn tőkeképzés, tőkeemelés, egyesülés vagy szétválás esetén; kölcsönök nyújtása és megszüntetése esetén, beleértve a kötelezettségek tekintetében létrejött kölcsönöket is; olyan áruk vagy jogok vásárlása esetén, amelyeket az oktatási és promóciós tartalékokba fizetnek be azok céljai elérésének érdekében; és kizárólag a különösen védett szervezeteket illetően mentesség áll fenn olyan áruk és jogok beszerzésének tekintetében, amelyek közvetlenül társa-

dalmi és az alapszabályban rögzített céljaik elérését szolgálják (33. cikk (1) bekezdése és 34. cikk (1) bekezdése),

— *a gazdasági tevékenységeket terhelő adó*: e helyi adó minden típusú, természetes vagy jogi személyek által Spanyolország területén végzett vállalkozási, szakmai vagy művészeti gazdasági tevékenység közvetlen adóztatására irányul. Ezen adó tekintetében a törvény 95 %-os adótámogatást ír elő (33. cikk (4) bekezdésének a) pontja),

— *ingatlanadó*: olyan helyi adóról van szó, amely egy ingatlanhoz kapcsolódó tulajdonjog vagy egyéb, ingatlanhoz kapcsolatos jogok gyakorlását terheli. A mezőgazdasági szervezetek esetében a földműveléshez kötődő javak és a közös művelésű földek helyi adójára a törvény 95 %-os adótámogatást ír elő (33. cikk (4) bekezdésének b) pontja).

(21) Végül, a törvény 13. cikke előírja, hogy – kategóriájától függetlenül – egyetlen szervezetet sem bonyolíthat a szervezetet összes ügyletének 50 %-ánál több ügylet tagsággal nem rendelkező harmadik személlyel az adózás szempontjából védett szervezetként meglévő helyzetének elvesztése nélkül.

(22) A mezőgazdasági szervezetek javára hozott intézkedések költségvetése jellegénél fogva nem ismert. Az intézkedések határozatlan időre szólnak.

2. A vizsgálati eljárás megindításakor a Bizottság által felvetett érvek

(23) A Bizottság az eljárás megindításáról szóló határozatot az alábbi érvekre alapozta.

(24) A 10/2000. sz. királyi törvényrendelet jóváhagyása, az eljárás megindítása szerint, a mezőgazdasági szervezetek részére nyújtott olyan adókedvezményeket feltételezett, amelyben ezek nem részesültek a rendelet jóváhagyása előtt.

(25) Az első kedvezmény a B. típusú gázolaj tagsággal nem rendelkező harmadik személy részére történő forgalmazása esetére vonatkozóan eltörli a saját jogi személyiséggel rendelkező szervezet alapításának követelményét, amelyre az általános adórendszer szabályai vonatkoznak (vagyis kevésbé terhes adórendszer), aminek köszönhetően a szervezetek az említett tevékenység tekintetében kevesebb adót fizetnének, mint korábban. Azaz a törvény módosítása előtt a B. típusú gázolajnak tagsággal nem rendelkező személyek részére történő, a mezőgazdasági szervezetek általi forgalmazása önálló jogi személyiséggel rendelkező szervezet alapításának kötelezettségéhez volt kötve. A 27/1999. sz. törvény módosítása óta már nem áll fenn e kötelezettségük és az érintett tevékenységekre adókedvezmény vonatkozik.

⁽¹³⁾ A 27/1999. sz. törvény 55. cikke előírja a szervezetek számára a tartalékalapok képzésének kötelezettségét. Az alap forrásai elsősorban a szervezetzeti eredmények és a szervezeteken kívüli nyereségek. Hasonló kötelezettség létezik a tőketársaságokkal szemben is, amelyek a részvénytársaságokról szóló 1564/1989. sz. spanyol törvény (BOE, 1989.12.27.) 214. cikke értelmében kötelesek a tárgyév nyereségének 10 %-ával megegyező összeget a törvényben előírt tartalékba befizetni, mindaddig, amíg az el nem éri legalább a jegyzett tőke 20 %-át.

⁽¹⁴⁾ A 27/1999. sz. törvény 56. cikke előírja a szervezetek számára ezen alapok létrehozásának kötelezettségét.

- (26) A második kedvezmény eltörli a mezőgazdasági szövetkezetek tekintetében előírt 50 %-os maximális korlátot a B. típusú gázolaj nem tagsággal rendelkező harmadik személyek részére történő forgalmazása tekintetében, anélkül, hogy e szövetkezetek elveszítenék az adózás szempontjából védett szövetkezetként meglévő helyzetüket. Azaz a 27/1999. sz. törvény módosítása előtt a mezőgazdasági szövetkezeteknek a tagsággal nem rendelkező harmadik személyek részére történő forgalmazás forgalmuk 50 %-át tehetette ki, ha nem akarták elveszíteni adókedvezményüket. A törvény módosítása óta túlléphetik ezt a határt, anélkül, hogy le kellene mondaniuk az adózás szempontjából védett szövetkezetként meglévő helyzetükről.
- (27) Kizárólag a mezőgazdasági szövetkezetekre alkalmazandó, adókedvezménnyel kísért, az üzemanyagköltségek növekedésének összefüggésében meghozott intézkedésekről van szó, amely a 27/1999. sz. törvény módosítása előtt megfizetett adóhoz képest csökkentett adó fizetését engedti meg.
- (28) Az akkor rendelkezésre álló információk alapján a Bizottság úgy vélte, hogy úgy tűnik, ezek az intézkedések olyan előnyt biztosítanak a mezőgazdasági szövetkezeteknek, amelyek könnyítenek a költségvetésükre általában nehezedő terheken. Az adóbevétel kiesése megegyezik az adójellegű költségvetési kiadás formájában felhasznált állami forrásokkal (az állami támogatási szabályoknak a vállalkozások közvetlen adózásával kapcsolatos intézkedésekre történő alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény 10. pontja⁽¹⁵⁾). Ezért ezt az intézkedést az állami forrásokat érintő szelektív adóintézkedésnek kellett tekinteni.
- (29) A Bizottság az eljárás megindításakor az akkor rendelkezésre álló információk alapján úgy vélte, hogy ezeket az intézkedéseket az állami forrásokat érintő állami adóintézkedéseknek kell tekinteni, amelyek szelektív előnyöket nyújtanak, és amelyek nem igazolhatók az adórendszer jellegével és általános szerkezetével, tehát azokat az állam által nyújtott szelektív támogatásnak kell tekinteni.
- (30) A spanyol hatóságok által nyújtott információk – amelyek szerint 1999 és 2000 között az üzemanyagok ára 47 %-kal emelkedett, ami megzavarta a közrendet, sztrájkokat idézett elő és zavarokat okozott az energia- és az élelmiszer-ellátásban – nem tették lehetővé az eljárás e szakaszában annak megállapítását, hogy az EUMSZ. 107. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerinti rendkívüli eseményről van szó.
- (31) A rendelkezésre álló információk alapján a mezőgazdasági szövetkezetek részére biztosított támogatási intézkedések ez utóbbiak pénzügyi helyzetének javítását szolgáló állami támogatásnak minősülhetnének, amelyek semmilyen módon nem járulnak hozzá az ágazat fejlődéséhez. Ezért ezeket a támogatásokat a közös piaccal összeegyeztethetetlen működési támogatásnak kell tekinteni.
- (32) A fenti megfontolások alapján a Bizottság úgy vélte, hogy a szóban forgó intézkedésekre – amennyiben azok állami

támogatásnak minősülnek – nem alkalmazhatóak az EUMSZ. 107. cikkének (2) és (3) bekezdése szerinti eltérések, és úgy határozott, hogy azok vonatkozásában megindítja az EUMSZ. 108. cikkének (2) bekezdésében előírt eljárást.

III. ÉRDEKELT HARMADIK SZEMÉLYEK ÁLTAL BENYÚJTOTT ÉSZREVÉTELEK

1. Az üzemanyagtöltő állomások vezetői szövetségének észrevételei

- (33) E szövetség véleménye szerint a 10/2000. sz. királyi törvényrendelet adókedvezményeket biztosít a mezőgazdasági szövetkezetek részére.
- (34) Először is, a B. típusú gázolaj tagsággal nem rendelkező harmadik személyek részére történő forgalmazása esetén az általános adórendszer hatálya alá tartozó, saját jogi személyiséggel rendelkező szervezet alapítására irányuló követelmény eltörlése adókedvezmény, amelynek köszönhetően a szövetkezetek a korábbinál kevesebb adót fognak fizetni a gázolaj forgalmazásáért, mivel ezek a tevékenységek kedvezményes adózás hatálya alá tartoznak.
- (35) Másodszor, a B. típusú gázolaj tagsággal nem rendelkező harmadik személyek részére történő forgalmazása tekintetében a mezőgazdasági szövetkezetek vonatkozásában adókedvezményük elvesztése nélkül jelenleg előírt 50 %-os maximális korlát eltörlése egy másik adókedvezménynek minősül.
- (36) E szövetség szerint a 10/2000. sz. királyi törvényrendelet elősegíti egy, a piac periferiáján elhelyezkedő, párhuzamos hálózat létrehozását a szövetkezetek – mint a közszféra által „támogatott” jogalanyok – javára, amely ezen felül mentesíti azokat a versenytársaikra vonatkozó jogi követelmények betartása alól. Teszi mindezt azzal a céllal, hogy csökkentsék az árakat, ami a normális piaci mechanizmusok eredménye, és semmiféle kártalanításról nem rendelkezik a kereskedelmi forgalmazásra szolgáló létesítmények (kiskereskedelmi forgalom) tulajdonosainak tekintetében, akik nagy arányban szorulnak majd ki a piacról.

2. A Madrid város üzemanyagtöltő állomásai vállalkozói szövetségének, az üzemanyagtöltő állomások katalán szövetségének és az üzemanyagtöltő állomások spanyol szövetségének észrevételei

- (37) Ezek, a spanyolországi üzemanyagtöltő állomások ágazatának csaknem egészét képviselő szövetségek úgy vélik, hogy a 10/2000. sz. királyi törvényrendelet olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek arra irányulnak, hogy különböző adóterhektől mentesítsék a mezőgazdasági szövetkezeteket a B. típusú gázolajnak a tagsággal nem rendelkező harmadik személyek részére történő forgalmazása esetén, mivel ezt a tevékenységet az üzemanyag harmadik személyek részére történő értékesítése esetén különösen védett adórendszer hatálya alá vonják.

⁽¹⁵⁾ HL C 384., 1998.12.10., 3. o.

(38) E szövetségek szerint a 10/2000. sz. királyi törvényrendelet hatálybalépésétől kezdve a mezőgazdasági szervezetek az üzemanyag harmadik személyek részére történő értékesítése esetén az alább említett előnyökben részesülnek a B. típusú gázolaj forgalmazása során.

(39) A vagyónátruházást és az okiratba foglalt jogi aktusokat terhelő adót illetően a szervezetek mentességet élveznek tőkeképzés, tőkeemelés, egyesülés vagy szétválás esetén; kölcsönök nyújtása és megszüntetése esetén, beleértve a kötelezettségek tekintetében létrejött kölcsönöket is; olyan áruk vagy jogok vásárlása esetén, amelyeket az oktatási és promóciós tartalékokba fizetnek be azok céljai elérésének érdekében, továbbá olyan áruk és jogok beszerzésének tekintetében, amelyek közvetlenül társadalmi és az alapszabályban rögzített céljaik elérését szolgálják.

(40) A társasági adót illetően – tekintettel arra, hogy a 10/2000. sz. királyi törvényrendelet a B. típusú gázolaj tagsággal nem rendelkező harmadik személyek részére való értékesítését a szervezeti tevékenység gazdasági eredményének tekinti – az említett tevékenységre 20 %-os adókulcs vonatkozik, továbbá teljes egészében jogosult a szervezetek jegyzékébe való felvételt követő első három évben beszerzett, értékcsökkenés alá vonható új állóeszközökkel kapcsolatos értékcsökkentésre; ezenfelül a szervezetek jogosultak az adóösszeg 50 %-os csökkentésére.

(41) A gazdasági tevékenységeket terhelő adót illetően a szervezetek jogosultak az adóösszeg 95 %-os csökkentésére.

(42) Az ingatlanadó tekintetében a szervezetek az adóösszeg 95 %-os csökkentésére jogosultak.

3. A spanyolországi mezőgazdasági szervezetek szövetségének észrevételei

(43) E szövetség tömöríti a spanyolországi mezőgazdasági szervezetek többségét.

(44) A mezőgazdasági szervezetek a kőolajtermékek forgalmazásában folytatott tevékenységüket a kőolajtermékeken fennálló monopólium tárgyát képező üzemanyagok és folyékony tüzelőanyagok szállítására és értékesítésére vonatkozó szabályozás⁽¹⁶⁾ módosításáról szóló, 1986. július 31-i gazdasági és pénzügyminiszteri rendelet⁽¹⁷⁾ hatálybalépésétől kezdve kezdték meg. A kőolajágazat szabályozásáról szóló, 1992. december 22-i 34/1992. sz. törvény új forgalmazási rendet vezet be a kőolajtermékek tekintetében⁽¹⁸⁾.

(45) A mezőgazdasági szervezetek tekintetében hirtelen megváltozott a szabályozási helyzet a 34/1998. sz. törvény és különösen 15. kiegészítő rendelkezése közze-

tételének következtében, amely rendelkezés megtiltja, hogy a szervezetek harmadik személyek számára kőolajtermékeket (a gázolajat éppúgy, mint a benzint) forgalmazzanak, kivéve, ha e célból az általános adórendszer hatálya alá tartozó, saját jogi személyiséggel bíró jogalanyt hoznak létre.

(46) E szövetség szerint a 10/2000. sz. királyi törvényrendelet csupán részlegesen oldja fel a szabad verseny azon korlátozását, amellyel a 34/1998. sz. törvény 15. kiegészítő rendelkezése útján bevezetett tilalom járt.

(47) Az e szervezeti társaságok részére biztosított adócsökkentést a technikai kiigazítási rendelkezésekkel és a szervezetekre vonatkozóan azokból eredő kötelezettségekkel összefüggésben kell vizsgálni.

(48) A szervezeteknek egyértelmű különbséget kell tenniük a két típusú tevékenység között a társasági adóalap megállapítása során: a tagok körében folytatott tevékenységek, továbbá a tagsággal nem rendelkező tagokkal vagy harmadik személyekkel folytatott tevékenységek között. A 20/1990. sz. törvény 16. cikkében előírt technikai kiigazítási rendelkezés az adóalap elkülönített megállapítását írja elő, egyrészt a tagok között folytatott tevékenységekből származó szervezeti eredmények, másrészt a szervezeti tagok által a tagsággal nem rendelkező tagokkal vagy harmadik személlyel folytatott tevékenységekből származó, szervezeten kívüli eredmények tekintetében.

(49) A 20/1990. sz. törvény 33. cikke pontosítja, hogy a szervezeti gazdálkodó egységek társasági adójának keretében egy differenciált, az adóalap 20, illetve 35 %-át (általános adókulcs) kitevő adókulcs alkalmazandó a szervezeti és szervezeten kívüli eredményekre, mivel többek között ez utóbbiak azok, amelyekre a mezőgazdasági szervezetek a harmadik személyekkel folytatott tevékenységeik során tesznek szert. Következésképpen nem vonatkozik adócsökkentés azokra a nyereségekre, amelyekre valamely mezőgazdasági szervezet a tagsággal nem rendelkező harmadik személyekkel folytatott tevékenységeiből tesz szert.

(50) A szervezeteket terhelő társasági adót illetően a 20/1990. sz. törvény 23. cikke az adó összegét a pozitív vagy negatív adóalapra a megállapított adókulcsok alkalmazásával kapott összeg matematikai összegeként határozza meg, és az említett összeget behajtható összegnek (*cuota íntegra*) tekinti, amennyiben az eredmény pozitív. Az említett törvény 34. cikkében előírt, a különösen védett szervezetekre – mint amilyenek elvben a mezőgazdasági szervezetek – vonatkozó mentességi rendszer a 23. cikkben korábban meghatározott behajtható adó összegének 50 %-os csökkentésében áll.

⁽¹⁶⁾ BOE 188., 1986.8.7., 27907. o.

⁽¹⁷⁾ BOE 58., 1970.3.9., 3820. o.

⁽¹⁸⁾ BOE 308., 1992.12.24., 43867. o.

- (51) Ezt a csökkentést nem lehet a szövetkezeti tagoknak szétosztott nettó eredménynek a személyi jövedelemadóként (a továbbiakban: szja) történő adóügyi megítélésétől függetlenül értékelni. Egy szövetkezetben a vállalati nyereséget a szövetkezet keretében az adott pénzügyi évben folytatott tevékenység, és nem a tőkebefektetés függvényében osztják szét: ez a nettó eredmény, amely a tőketársaságokban fizetett osztaléktól teljesen eltérő jellemvonásokkal bír.
- (52) A különösen védett szövetkezeteknek – sajátosságaikra tekintettel – a társasági adó címén nyújtott 50 %-os mentességet az osztalékoknak/eredményeknek egyrészt társasági adó, másrészt személyi jövedelemadó címén történő kettős adóztatását figyelembe véve kell értékelni. A tőketársaság és részvényesei (osztalékok) tekintetében megvalósuló kettős adóztatás mérséklésének nincs megfelelője a szövetkezeti társaság és szövetkezeti tagok (nettó eredmény szétosztása) viszonylatában, ilyen módon a nettó eredményeket nagyobb adó terheli, mint az osztalékokat.
- (53) Erre az eltérésre emlékeztet a személyi jövedelemadóról és egyéb adószabályokról szóló, 1998. december 9-i 40/1998. sz. törvény⁽¹⁹⁾ 23. cikke, amely megerősíti az osztalékok (az általános adórendszer hatálya alá tartozó, tőketársaságok esetében) és a nettó eredmények (különleges adórendszer hatálya alá tartozó szövetkezeti szervezetekre) esetében alkalmazott, differenciált adóügyi bánásmódot.
- (54) Egyébiránt a 40/1998. sz. törvény 66. cikkében előírt, az szja terén alkalmazott adómentesség a társaság típusa szerint eltérő: osztalék esetén az említett cikk 40 %-os mentességet ír elő, és a nettó eredmény esetében a szövetkezetekre vonatkozó adórendszerről szóló 20/1990. sz. törvény 32. cikkére hivatkozik, amely akként rendelkezik, hogy a kettős adóztatással kapcsolatos mentesség a védett szövetkezetek esetében 10 %, a különösen védett szövetkezetek esetében pedig 5 %.
- (55) A szövetkezetekre ezen túlmenően olyan különös kötelezettségek vonatkoznak, amelyek alól az általános adórendszer hatálya alá eső vállalkozások mentesülnek, különösen a 27/1999. sz. törvénnyel létrehozott adóügyi kötelezettségeik, amely törvény előírja a szét nem osztható eszközök befagyasztását, a kötelező társasági tartalékalapok létrehozásához hasonlóan.
- (56) Először is, a kötelező tartalékalap, amely különösen konszolidálásra, fejlesztésre és a szövetkezetek garanciáira szolgál, és amelyet nem lehet szétosztani a tagok között, amint erre a 27/1999. sz. törvény 55. cikke emlékeztet.
- Ez a szét nem osztható társasági vagyონ részét képezi, és a szövetkezet felszámolásának esetén az Államkincstár rendelkezésére kell bocsátani, amely ezt egy, a szövetkezeti mozgalom előmozdítására szánt alap létrehozására köteles fordítani. A 27/1999. sz. törvény szerint az említett tartalékalapokhoz való minimális hozzájárulás a szövetkezeti eredmények 20 %-a, és a szövetkezeten kívüli (tehát a szövetkezetek tagsággal nem rendelkező harmadik személyekkel folytatott tevékenységeiből származó eredmények) 50 %-a, amelyekhez hozzáadódik a szövetkezeti tagok belépési díja és a társaság tőkéjéhez való kötelező hozzájárulásukból a tagság megszűnésének esetén levont összeg. Ebből következik, hogy a szövetkezeti tag soha nem tudja hozzájárulásának egészét visszaszerezni, és a vállalkozás eredményének egy része be van fagyaszthatva.
- (57) Másodszor, a 27/1999. sz. törvény 56. cikkében szabályozott oktatási és promóciós tartalékok célja a szövetkezeti tagok és alkalmazottak képzése és oktatása, a szövetkezeti elvek terjesztése, a szövetkezetek közötti kapcsolatok előmozdítása, a kulturális ösztönzés, szakmai továbbképzés, továbbá a helyi környezet vagy általában a település támogatása. A 27/1999. sz. törvénynek megfelelően a tartalék eszközei a szövetkezeti eredmények 5 %-át teszik ki. A kötelező tartalékalaphoz hasonlóan ez sem osztható szét a tagok között, a szövetkezet megszűnésének esetében sem.
- (58) Következésképpen a legnagyobb szétosztható eredmény a szövetkezetek esetében alacsonyabb, mint a tőketársaságok által képzett eredmény, ahol magasabb nyereségek érhetők el, mivel ez utóbbiak nem kötelesek befizetni ezekbe az alapokba a pénzügyi év nyereségének egy részét.
- (59) A szövetkezet által a társasági adó alóli részleges mentességgel elérhető adókedvezményt ellensúlyozza az szja jogcímén a szövetkezeti tagra kivetett kettős adóztatás, amelynek az adóterhe így halmozódik.
- (60) A következő példák segítségével illusztrálható annak az adórendszernek az előnyöket és a kötelezettségeket egyszerre figyelembe vevő átfogó áttekintése, amely adórendszer hatálya alá a szövetkezetek tartoznak.
- (61) Az első példa az alapok nettó rendelkezésre állásának elemzésére vonatkozik a szövetkezeti tag esetében, a Spanyolországban az általános adórendszer hatálya alá tartozó társaság részvényesével összevetve, és azonos eredményekből kiindulva, 150 pénzügyi egység (a továbbiakban: p. e.).

⁽¹⁹⁾ BOE 295., 1998.12.10., 40730. o.

Feltevés: a szövetkezeti eredmények (50 %) és szövetkezeten kívüli eredmények (50 %) a 27/1999. sz. törvény alapján; a rendelkezésre álló nyereség egészének folyósítása a szövetkezeti tag számára. Az szja legalacsonyabb adókulcsa: 48 %

	Szövetkezeti társaság	Tőketársaság
Eredmények	Szövetkezeti eredmény (SZE): 75 (50 %) Szövetkezeten kívüli eredmény (SZKE): 75 (50 %) Összesen: 150	150
Befizetés a társasági alapokba	Alap: oktatás és promóció: 5 % SZE = 3,75 Alap: kötelező tartalék: 20 % SZE = 15 50 % SZKE = 37,5 Összesen: 56,25	0
Eredmények a társasági alapokba való befizetés után	SZE: 56,25 SZKE: 37,5 Összesen: 93,75	150
Társasági adó	SZE: $(75 - 11,25) \times 20 \% = 12,75$ SZKE: $(75 - 18,75) \times 35 \% = 19,687$ Összesen: 32,437	$150 \times 35 \% = 52,5$
Rendelkezésre álló nyereség	$93,75 - 32,437 = 61,313$	$150 - 52,5 = 97,5$
Személyi jövedelemadó (szja)	Adóalap: $61,313 \times 100 \% = 61,313$ Befizetendő összeg (teljes adó): $61,313 \times 48 \% = 29,430$ Csökkentés: $61,313 \times 10 \% = 6,131$ Csökkentés után fizetendő összeg: $9,430 - 6,131 = 23,299$	BI = $97,5 \times 140 \% = 136,5$ Kötelezettség (teljes adó): $136,5 \times 48 \% = 65,52$ Csökkentés: $97,5 \times 40 \% = 39$ Csökkentés után fizetendő összeg: $65,5 - 39 = 26,52$
A részvényes által realizált nettó jövedelem	$61,313 - 23,299 = 38,014$	$97,5 - 26,52 = 70,98$

- (62) Figyelembe véve az szja keretében előírt legalacsonyabb adókulcsot, kijelenthető, hogy egy 150 p. e.-nyi azonos eredményből kiindulva a szövetkezeti tag által realizált nettó jövedelem 38 p. e., míg egy, az általános adózás hatálya alá eső társaság részvényese által realizált jövedelem 71 p. e. lenne. Továbbá – mint fentebb kifejtésre került – a társasági adó és az szja jogcímén előírt kettős adóztatás megszüntetné a társasági adó jogcímén nyújtott adócsökkentés kezdeti hatását.
- (63) A második példában – amelyben a szövetkezetek tagokkal folytatott és a tagsággal nem rendelkező harmadik személyekkel folytatott tevékenységeire, vagyis a szövetkezeti és a szövetkezeten kívüli eredményekre különböző százalékok vonatkoznak – azt kell megállapítani, hogy amikor a szövetkezeten kívüli eredmények súlya növekszik a szövetkezeti eredményekhez képest, akkor a kötelező alapokba utalandó eszközök és a jövedelemadó is arányosan növekszik, míg a rendelkezésre álló nyereség százalékaránya csökken; ebből következik, hogy a szövetkezeti tagok által realizált nettó jövedelem alacsonyabb akkor, amikor a szövetkezeten kívüli eredmények jelentősebbek.

A szövetkezeti és szövetkezeten kívüli eredmények közötti, bontások szerinti különböző feltevések elemzése

	Szövetkezeti társaság				Tőketársaság
FELTEVÉS	SZE:75 % SZKE: 25 %	SZE: 66,66 SZKE:33,3- 3 %	SZE:50 % SZKE: 50 %	SZE:25 % SZKE:75 %	
Eredmények	150	150	150	150	150
Befizetés az alapokba	46,875	50	56,25	65,625	0
Eredmények az alapokba való befizetés után	103,125	100	93,75	84,375	150
Társasági adó	28,97	30,125	32,437	35,906	52,5

	Szövetkezeti társaság				Tőketársaság
Rendelkezésre álló nyereség	74,155	69,875	61,313	48,469	97,5
Szja	28,179	26,55	23,299	18,418	26,52
Realizált nettó jövedelem	45,976	43,325	38,014	30,051	70,98

- (64) Összefoglalva: a mezőgazdasági szövetkezetek szövetsége úgy véli, hogy a mezőgazdasági szövetkezetek adózására vonatkozó spanyolországi jogszabályokat egészében kell elemezni. Ez az adózási rendszer különbségeket állapít meg és kedvezményeket tartalmaz, de ezek különös kötelezettségekkel járnak (kötelező alapokba való befizetés, tőkekezelés, kettős adóztatás).

IV. A SPANYOLORSZÁG ÁLTAL BENYÚJTOTT ÉSZREVÉTELEK

- (65) 2001. június 11-i levelében Spanyolország a következő érvekre hivatkozik.
- (66) Spanyolország szerint az alábbiakban kifejtett okok miatt nem megalapozott a szövetkezetek részére biztosított támogatási intézkedések és egy állami támogatás közötti azon alapuló egyenlőségtétel, hogy ezek kevesebb adót fizetnek, mint a módosítás bevezetése előtt.
- (67) A 10/2000. sz. királyi törvényrendelettel bevezetett intézkedések a gázolaj-forgalmazási ágazat liberalizációjára irányulnak, és anélkül törlik el a mezőgazdasági szövetkezetek tekintetében az említett üzemanyag harmadik személyek számára történő forgalmazásának korlátozásait, hogy ez előnyösebb adóügyi megítélést jelentene e jogalanyság számára.
- (68) A mezőgazdasági szövetkezetekre vonatkozó adórendszer különbséget tesz a szövetkezet keretében a tagokkal folytatott tevékenységek és a tagsággal nem rendelkező személyekkel folytatott tevékenységek között, ez utóbbiak eredményeit szövetkezeten kívülinek minősítve. Következésképpen az említett eredményekre alkalmazandó társasági adóra vonatkozó adórendszer megegyezik az általános adórendszerrel, amelynek a hatálya alá tartozik az ugyanezt a tevékenységet folytató, minden más szervezet.
- (69) A szövetkezetek adózási rendjét a 20/1990. sz. törvény szabályozza, amelynek 21. cikke szövetkezeten kívüli jövedelemnek minősíti a szövetkezet keretében tagsággal nem rendelkező harmadik személyekkel folytatott tevékenység gyakorlásából származó jövedelmeket, oly módon, hogy ezek a szövetkezeten kívüli eredmények a társasági adóról szóló, 1995. december 27-i 43/1995. sz. törvény⁽²⁰⁾ 26. cikkének (3) bekezdése értelmében a társasági adó általános adókulcsa szerint adóznak. Egyébiránt a szövetkezetekről szóló, 1999. július 16-i 27/1999. sz. törvény hatodik kiegészítő rendelkezése elkülönített számviteli nyilvántartás vezetését írja elő e szervezeteknek tagsággal nem rendelkező harmadik személyekkel folytatott tevékenységei tekintetében.
- (70) A 10/2000. sz. királyi törvényrendelettel bevezetett intézkedések a B. típusú gázolaj-forgalmazási ágazat liberalizációjára irányulnak, anélkül téve lehetővé a mezőgazdasági szövetkezeteknek az említett üzemanyag forgalmazását – e tevékenységeknek a szövetkezetek által folytatott tevékenységek összességéhez képest meglévő arányától függetlenül –, hogy ez a szövetkezeti tevékenységekre vonatkozó adózási rend-

szer elvesztéséhez vezetne. Az elérni kívánt cél az, hogy anélkül tegyék lehetővé e szövetkezetek számára e tevékenység folytatását, hogy e célból különálló szervezetet kellene létrehozniuk, tekintve, hogy a társasági adó megfizetésének kötelezettsége a két helyzetben megegyezik, amennyiben a B. típusú gázolaj harmadik személy részére történő forgalmazásából származó jövedelmek a társasági adó általános szerkezete szerint adóznak.

- (71) Összefoglalva: Spanyolország szerint a 10/2000. sz. királyi törvényrendelettel bevezetett intézkedések nem minősülnek állami támogatásnak, amennyiben nem befolyásolták az ugyanezt a tevékenységet (B. típusú gázolaj forgalmazása) folytató versenytárs vállalatokat, mivel az ágazat minden vállalata – beleértve a mezőgazdasági szövetkezeteket is – a társasági adó tekintetében ugyanazon adóztatás hatálya alá tartozik.
- (72) Spanyolország 2001. október 1-jei és 30-i levelében kiegészítette a 2001. június 6-i levelében elküldött, az intézkedésre vonatkozó észrevételeit az érdekeltek észrevételeivel kapcsolatos megjegyzéseivel. 2001. október 1-jei levelében Spanyolország a következő megjegyzéseket tette.
- (73) Mind a nyersolaj árának emelkedése, mind az euro dollárral szembeni leértékelődése olyan esemény volt, amely alapvetően változtatta meg a mezőgazdasági tevékenység gyakorlásának rendes feltételeit, és ágazati válságot okozott, amely a mezőgazdasági üzemeket is érintette, torzítva gazdasági eredményeiket és közülük soknak a fennmaradása is veszélybe került volna, ha folytatódna ez a tendencia.
- (74) Ebben a helyzetben a spanyol kormány olyan konjunkturális és strukturális intézkedések meghozataláról döntött, mint az üzemanyag-forgalmazási ágazat liberalizációjának megerősítése, annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a mezőgazdasági és állattenyésztő üzemeknek tevékenységük folytatását és versenyképességük szükséges mértékének megőrzését.
- (75) A 10/2000. sz. királyi törvényrendelettel megállapított támogatási intézkedések az üzemanyag-ágazat liberalizációs politikájába illeszkednek. Pontosabban: eltörölnek bizonyos, a spanyol jogszabályok szerint a mezőgazdasági szövetkezetekre vonatkozó korlátozásokat, amely a B. típusú gázolaj forgalmazási ágazatában kétségtelenül a spanyolországi piac megnyitását jelenti.
- (76) Ez magyarázza, hogy a szövetkezeteket mentesítették azon kötelezettség alól, hogy a B. típusú gázolaj tagsággal nem rendelkező harmadik személyek részére történő forgalmazását a tagjaikkal folytatott tevékenységek 50 %-ában korlátozzák, valamint azt, hogy eltörölték azt a rendelkezést, amely a kőolajtermékek kiskereskedelmi forgalmazásának tevékenységét jogi személyiséggel rendelkező, a szövetkezettől különböző szervezet létrehozásának rendelte alá. Ez utóbbi követelmény korlátozta a mezőgazdasági szövetkezetek cselekvési területét és részlegesen a 27/1999. sz. törvénybe ütközött, amely szerint a szóban forgó törvény értelmében létrehozott társaságok minden típusú gazdasági tevékenységet szervezhetnek és végrehajthatnak.

⁽²⁰⁾ BOE 310., 1995.12.28., 37072. o.

- (77) A szövetkezetek különösen védett szervezeti helyzetének B. típusú gázolaj tagsággal nem rendelkező harmadik személyeknek való értékesítése során történő megőrzésére irányuló módosítást szankciót megszüntető intézkedésként kell értelmezni, amely nem jár együtt speciális, kedvezőbb adózással a mezőgazdasági üzemanyagok harmadik személy részére történő forgalmazása tekintetében.
- (78) Az üzemanyagátöltő állomások szövetségének állítása, amely szerint a gázolaj szövetkezetek által tagsággal nem rendelkező harmadik személyek részére történő forgalmazásának liberalizációja ezeket a tevékenységeket a társasági adó tekintetében 20 %-os adókulcs alá rendeli, Spanyolország szerint nem helytálló. Minden tevékenység, amelyet a szövetkezetek tagsággal nem rendelkező harmadik személlyel hajtanak végre, a 35 %-os általános adókulcs hatálya alá tartozik.
- (79) 2001. október 30-i levelében, amely kiegészíti Spanyolországnak az érdekelt harmadik személyek észrevételeihez kapcsolódó, a 2001. október 1-jei levelében átadott észrevételeit, Spanyolország a következő, a Pénzügyminisztériumtól származó megjegyzéseket tette.
- (80) Az üzemanyagátöltő állomások szövetségei észrevételeiket a védett szövetkezetekre vonatkozó adórendszerről szóló 10/2000. sz. királyi törvényrendelet téves értelmezésére alapozzák. A szövetkezeteken kívüli eredmények a 35 %-os általános adókulcs hatálya alá tartoznak, beleértve a B. típusú gázolaj tagsággal nem rendelkező harmadik személyek részére történő forgalmazásából származó nyereséget is.
- (81) A 10/2000. sz. királyi törvényrendelettel bevezetett módosítások kizárólag a B. típusú gázolaj forgalmazási ágazatának liberalizációjára irányulnak, lehetővé téve a mezőgazdasági szövetkezetek számára a szóban forgó üzemanyag forgalmazását, tekintet nélkül arra, hogy mekkora e tevékenységek aránya a szövetkezet által folytatott tevékenységek összességében, a szövetkezeti tevékenységekre vonatkozó adózási rendszerük elvesztése nélkül.
- (82) Mindenesetre a B. típusú gázolaj szövetkezetek által történő forgalmazására vonatkozó adózási rendet illetően semmilyen módosítás nem történt, tehát az a következtetés vonható le, hogy nincs olyan intézkedés, amely állami támogatásnak minősülhetne az EUMSz. 107. cikke értelmében.
- (83) A vagyonátruházást és az okiratba foglalt jogi aktusokat terhelő adó tekintetében az üzemanyagátöltő állomások szövetségeinek észrevételeiből kitűnik, hogy ezek az előnyök korábbiak a 10/2000. sz. királyi törvényrendeletnél, tehát a szövetkezetek nem részesülnek ezekben a szóban forgó rendelet hatálybalépésének következtében. Ezen előnyök az ilyen jellegű társaságok és a szövetkezeti mozgalmak Spanyolországban történő megerősítésére irányulnak.
- (84) Végül, a helyi adók tekintetében az üzemanyagátöltő állomások szövetségeinek bírálati nem magukra a különösen védett szövetkezetek tekintetében hatályos adókedvezményekre vonatkoznak, hanem a 10/2000. sz. királyi törvényrendelettel bevezetett módosításokra, amelyek a mezőgazdasági szövetkezetek vonatkozásában a különösen védett szövetkezeti jogállás alkalmazásához szükséges követelményeket módosítják, konkrétan a B. típusú

gázolaj tagsággal nem rendelkező harmadik személy részére történő, korlátozás nélküli forgalmazásának engedélyezését.

- (85) Spanyolország úgy véli, hogy a spanyol kormány által a mezőgazdasági ágazat érdekében elfogadott egyetlen intézkedés sem minősül „állami támogatásnak”, mivel azok teljes mértékben összeegyeztethetők az EUMSz. 107. cikke (1) bekezdésének rendelkezéseivel.

V. A 2003/293/EK HATÁROZAT

- (86) A Bizottság a 2003/293/EK határozatban az alábbi következtetésekre jutott.
- (87) A 10/2000. sz. királyi törvényrendeletnek a 27/1999. sz. és a 20/1999. sz. törvény tekintetében megtett módosításai csupán visszaállítják a 34/1998. sz. törvény elfogadása előtt a 34/1998. sz. törvény elfogadásáig hatályban lévő szabályozást a kőolajtermékek mezőgazdasági szövetkezetek általi forgalmazására vonatkozóan.
- (88) Spanyolország kifejtette, hogy a 20/1990. sz. törvény értelmében a mezőgazdasági szövetkezeteknél a tagsággal nem rendelkező harmadik személyekkel folytatott tevékenységekből keletkező jövedelmekre a társasági adó általános adókulcsa vonatkozik, ily módon e tevékenységek nem részesülnek semmilyen adókedvezményben, valamint a 10/2000. sz. királyi törvényrendelet általi módosítások nem jelentenek semmilyen változást a B. típusú gázolajnak tagsággal nem rendelkező harmadik személy részére történő, a szövetkezetek általi forgalmazására vonatkozó adózás tekintetében.
- (89) A 10/2000. sz. királyi törvényrendelettel bevezetett módosításoknak köszönhetően a mezőgazdasági szövetkezetek anélkül folytathatják ezt a tevékenységet, hogy kötelesek lennének új jogalanyt létrehozni a B. típusú gázolaj tagsággal nem rendelkező harmadik személy részére történő forgalmazására, és adókedvezményeik elvesztése nélkül jogosultak átlépni a tagsággal nem rendelkező harmadik személyekkel folytatott tevékenységek vonatkozásában az üzleti forgalom 50 %-ában meghatározott korlátot.
- (90) Bizonyos, hogy a tagsággal nem rendelkező harmadik személyekkel folytatott tevékenységekből származó jövedelmeket illetően a mezőgazdasági szövetkezetek a társasági adóra vonatkozó általános adókulcsok szerint adóznak, a többi társasággal megegyező módon, de az is bizonyos, hogy az említett módosítások következtében ezentúl a szövetkezetek az üzleti forgalom arányára vonatkozó korlátozás és új jogi személy létrehozásának kötelezettsége nélkül forgalmazhatják a B. típusú gázolajat tagsággal nem rendelkező harmadik személy részére, és továbbra is részesülnek a szövetkezeteknek biztosított differenciált adóügyi bánásmódban.
- (91) A szövetkezetek már a 10/2000. sz. királyi törvényrendelet hatálybalépése előtt is részesültek adókedvezményekben a vagyonátruházást és az okiratba foglalt jogi aktusokat terhelő adó, a gazdasági tevékenységeket terhelő adó, az ingatlanadó és a társasági adó tekintetében. Ez utóbbi adót illetően, a tagok között folytatott tevékenységekre csökkentett adókulcs vonatkozik, és a különösen védett szövetkezetek – főszabályként ilyenek a mezőgazdasági szövetkezetek – 50 %-os visszatérítésre jogosultak a társasági adó tekintetében.

- (92) A Bizottság azonban szükségesnek tartotta megvizsgálni a szövetkezeti társaságok adókedvezményeit a technikai kiigazítás követelményei által a szövetkezetekre rótt kötelezettségek tükrében. Amint azt a spanyol mezőgazdasági szövetkezetek szövetsége jelzi észrevételeiben – jelenti ki a Bizottság határozatában – ezt az adókedvezményt nem lehet a szövetkezeti tag által elért nettó eredmény szja keretén belül történő adóügyi megítélésétől függetlenül megítélni, amely eredmény jellegzetességei teljesen eltérnek egy tőketársaságon belüli osztalék jellegzetességeitől. A tőketársaság és a részvényes (osztalék) közötti kapcsolatban megvalósuló kettős adóztatás csökkentésének nincs megfelelője a szövetkezeti társaság és szövetkezeti tagok (nettó eredmény kiosztása) közötti kapcsolatban, ilyen módon a nettó eredményekre nagyobb adóteher nehezedik, mint az osztalékokra. A társasági adó csökkentéséből a szövetkezet számára származó előnyt ellensúlyozza a szövetkezeti tagokra alkalmazott szja tekintetében a kettős adóztatás, tehát az adóteher növekedése.
- (93) A Bizottság határozatában megállapította, hogy a mezőgazdasági szövetkezetek adóztatását Spanyolországban összességében kell vizsgálni. Szerkezetét illetően ez az adóztatás különbségeket állapít meg és előnyöket tartalmaz, amelyeket azonban különös kötelezettségekkel ellensúlyoz (kötelező alapokba való befizetés, tőkekezelés, kettős adóztatás).
- (94) Következésképpen a Spanyolország és a spanyol mezőgazdasági szövetkezetek szövetsége által benyújtott információk alapján a Bizottság megállapította, hogy a 10/2000. sz. királyi törvényrendelettel a mezőgazdasági szövetkezetekre vonatkozó jogszabályok tekintetében bevezetett módosítások nem képeznek előnyt a szövetkezetek költségvetésére nehezedő terhek enyhítése formájában, és nem képeznek az állami forrásokat érintő, szelektív adóintézkedést.
- (95) A Bizottság határozatában arra a következtetésre jut, hogy a Spanyolország által nyújtott információk alapján a mezőgazdasági szövetkezeteknek nyújtott támogatási intézkedéseket olyan adóintézkedéseknek kell tekinteni, amelyek igazolhatóak az adórendszer jellegével és általános szerkezetével, és nem minősülnek az EUMSZ. 107. cikkének (1) bekezdésében foglalt alkalmazási kritériumok hatálya alá tartozónak, mivel ezek az intézkedések nem tekinthetők állami támogatásnak.

VI. A TÖRVÉNYSZÉK ÁLTAL A T-146/03 ÜGYBEN HOZOTT ÍTÉLET

- (96) A 2003/293/EK határozat ellen benyújtott keresetben az Asociación de Empresarios de Estaciones de Servicio de la Comunidad de Madrid és a Federación Catalana de Estaciones de Servicio lényegében azt állította, hogy a Bizottság megsértette az EUMSZ. 107. cikkének (1)

bekezdését, amennyiben a megtámadott határozatban kijelenti, hogy a vitatott intézkedések nem minősülnek támogatásnak, mert nem biztosítanak előnyt a mezőgazdasági szövetkezeteknek és megfelelnek a szövetkezetekre alkalmazandó adórendszer jellegének és általános szerkezetének.

- (97) A Törvényszék vizsgálatában jelzi, hogy a felperes első jogalapjában azt állítja, hogy a Bizottság – a spanyol adórendszer téves értékelése miatt – téves következtetésre jutott az előnyök hiányát illetően. A felperes második jogalapjában azzal érvel, hogy a Bizottság tévesen következtetett a vitatott intézkedések szelektív jellegének hiányára amiatt, hogy tévesen értékelte a vitatott intézkedések spanyol adórendszer jellegének és általános szerkezetének való megfelelését.

1. Első jogalap: a spanyol adórendszer téves értékeléséből eredően téves az az értékelés, miszerint a vitatott intézkedések nem biztosítanak előnyt a mezőgazdasági szövetkezetek részére

- (98) A felperes azzal érvel, hogy a Bizottság nem vette figyelembe a mezőgazdasági szövetkezetek számára – a vagyonátruházást és az okiratba foglalt jogi aktusokat terhelő adó, a gazdasági tevékenységeket terhelő adó és az ingatlanadó vonatkozásában meglévő – kedvező adózási státust.
- (99) A Törvényszék úgy véli, hogy nem tudja ellenőrizni a megtámadott határozat megalapozottságát ezen a ponton. A Törvényszék szerint a megtámadott határozat nem jelöli meg világosan és egyértelműen azokat az okokat, amelyek miatt a mezőgazdasági szövetkezetekre alkalmazandó adórendszer, a vagyonátruházást és az okiratba foglalt jogi aktusokat terhelő adó, a gazdasági tevékenységeket terhelő adó és az ingatlanadó tekintetében nem képez előnyt az EUMSZ. 107. cikkének (1) bekezdése értelmében. Így egyrészt a megtámadott határozat (145) preambulumbekkezdése kifejezetten jelzi, hogy a szövetkezetek adókedvezményekben részesülnek a társasági adón kívül a vagyonátruházást és az okiratba foglalt jogi aktusokat terhelő adót, a gazdasági tevékenységeket terhelő adót, az ingatlanadót illetően. Másrészt, a megtámadott határozat (148) preambulumbekkezdése jelzi, hogy a vitatott intézkedések nem minősülnek előnynek, tehát az EUMSZ. 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak.

- (100) Noha a Bizottság a tárgyalás során fenntartotta, hogy a megtámadott határozat (146) és (147) preambulumbekkezdésében kifejtett érvelés nem csupán a társasági adóra vonatkozott, hanem a vagyonátruházást és az okiratba foglalt jogi aktusokat terhelő adóra, a gazdasági tevékenységeket terhelő adóra, az ingatlanadóra is, a Törvényszék úgy véli, hogy egy ilyen jellegű indokolás érthetetlen.

- (101) Elsősorban – amint azt a Törvényszék kijelenti – a (146) preambulumbekzdés rámutat, hogy a személyi jövedelemadó tekintetében meglévő kettős adóztatás ellensúlyozza azt az előnyt, amelyre a szövetkezet szert tehet a társasági adó 50 %-os csökkentésével. Mivel – szintén a Törvényszék szerint – a Bizottság egyáltalán nem indokolta meg azt, hogy a vagyonátruházást és az okiratba foglalt jogi aktusokat terhelő adóból, a gazdasági tevékenységeket terhelő adóból és az ingatlanadóból származó előnyöket miként ellensúlyozza a személyi jövedelemadó tekintetében meglévő kettős adóztatás, a (146) preambulumbekzdés nem érthető másként, mint hogy az a társasági adó 50 %-os csökkentésének korrekciójára vonatkozik.
- (102) Másodsorban – folytatja a Törvényszék – a (147) preambulumbekzdés annak megemlítésére szorítkozik, hogy összességében a mezőgazdasági szövetkezetek adóztatása struktúráját illetően különbségeket állapít meg és előnyöket tartalmaz, de ezeket különös kötelezettségekkel ellensúlyozza (kötelező alapokba való befizetés, tökekezelés, kettős adóztatás). Ez a preambulumbekzdés nem tesz említést azokról az indokokról, amelyek alapján az említett különös kötelezettségek ellensúlyoznak – a társasági adó 50 %-os csökkentésén túlmenően – a vagyonátruházást és az okiratba foglalt jogi aktusokat terhelő adóból, a gazdasági tevékenységeket terhelő adóból, és az ingatlanadóból származó előnyöket. A Törvényszék szerint ezek az indokok annál is inkább hiányoznak ebben az esetben, hogy az említett különös kötelezettségeket a megtámadott határozat olvasata alapján úgy kell érteni, hogy azok a társasági adóra vonatkoznak. A különös kötelezettségeket ugyanis a (147) preambulumbekzdésen túlmenően a megtámadott határozatnak a kizárólag a társasági adóra vonatkozó (83)–(95) preambulumbekzdése is megemlíti.
- (103) Azt az érvet illetően, amely szerint a vagyonátruházást és az okiratba foglalt jogi aktusokat, a gazdasági tevékenységeket terhelő adóhoz, valamint az ingatlanadóhoz kapcsolódó intézkedéseket nem módosította a törvényrendelet, és hogy következésképpen, ezen aspektusokat illetően elvileg a megtámadott határozat nem tartalmaz értékelést, a Törvényszék álláspontja szerint mindenekelőtt ki kell emelni, hogy ez az érv ténybelileg nem megalapozott, mivel a (145) preambulumbekzdés bizonyítja, hogy a Bizottság figyelembe vette azt, hogy ezen adók eredményeként adókedvezmények illetik meg a szövetkezeteket.
- (104) Egyébiránt a Törvényszék – a Bizottság állításával szemben – azon az állásponton van, hogy a vitatott intézkedések megváltoztatták a szövetkezetek adóügyi helyzetét a vagyonátruházást és az okiratba foglalt jogi aktusokat, valamint a gazdasági tevékenységeket terhelő adók, továbbá az ingatlanadó tekintetében. Ezen intézkedések elfogadása előtt ugyanis a szövetkezetek adózási státusa nem vonatkozhatott az üzemanyag-forgalmazási tevékenységre, mivel ezt a tevékenységet önálló jogi személyiségnek kell végeznie, amely nem jogosult kedvezményes adózási státusra. A vitatott intézkedések hatálybalépésétől kezdve a kedvezményes adózási státus hatálya kiterjedt az üzemanyag-forgalmazási tevékenységre. A Törvényszék tehát úgy véli, hogy a mezőgazdasági szövetkezetek adóügyi helyzetét a vitatott intézkedések módosították.
- (105) Azt az érvet illetően továbbá, amely szerint az adózási státus a vagyonátruházást és az okiratba foglalt jogi aktusokat terhelő adó, a gazdasági tevékenységeket terhelő adó és az ingatlanadó tekintetében létező támogatásnak minősülhetne, a Törvényszék – mivel úgy tűnik, hogy ezt a státust nem módosították a Spanyol Királyság csatlakozása óta – megállapítja, hogy az érv nem tartalmaz semmiféle olyan megvilágítást, amely lehetővé tenné annak megértését, hogy a Bizottság milyen okból állapítja meg az előnyök hiányát a megtámadott határozat (148) preambulumbekzdésében. Amennyiben ugyanis a Bizottság azt akarja állítani, hogy a kedvezményes adózási státus létező támogatásnak minősül, akkor szükségképpen elfogadja, hogy ez az adózási státus támogatásnak minősül, és ennél fogva azt is, hogy valóban az EUMSZ. 107. cikkének (1) bekezdése szerinti előnyt biztosít.
- (106) Végül azt az érvet illetően, amely szerint a vagyonátruházást és az okiratba foglalt jogi aktusokat terhelő adóból, a gazdasági tevékenységeket terhelő adóból és az ingatlanadóból származó előnyök csekély jelentőségűek a társasági adóhoz képest, a Törvényszék megállapítja, hogy ezen a ponton sem értelmezhető a megtámadott határozat. Valamely előnyt – amint azt a Törvényszék kijelenti – ugyanis csekély jelentőségűnek tekinteni szükségképpen ezen előny valóságos voltának elismerését jelenti. Egyébiránt a Törvényszék emlékeztet arra, hogy a tárgyalás során a Bizottság pontosította, hogy ezzel az érveléssel nem azt szándékozta állítani, hogy a vagyonátruházást és az okiratba foglalt jogi aktusokat terhelő adóból, a gazdasági tevékenységeket terhelő adóból és az ingatlanadóból származó előnyök alacsonyabbak a *de minimis* szabály által meghatározott küszöbnél. Következésképpen a felhozott érv nem teszi érthetővé a Törvényszék számára azon érvek megértését, amelyek szerint a vagyonátruházást és az okiratba foglalt jogi aktusokat terhelő adóra, a gazdasági tevékenységeket terhelő adóra és az ingatlanadóra vonatkozó adórendszer nem minősül előnynek.
- (107) A fentiek alapján a Törvényszék arra a következtetésre jut, hogy a megtámadott határozat olyan jellegű téves indokolást tartalmaz, ami miatt a Törvényszék nem gyakorolhat felülvizsgálatot a Bizottság azon értékelésének megalapozottságát illetően, amely szerint semmilyen előny nem származik a szövetkezetekre alkalmazandó adórendszerből a vagyonátruházást és az okiratba foglalt jogi aktusokat terhelő adót, a gazdasági tevékenységeket terhelő adót és az ingatlanadót illetően.
- (108) A Törvényszék azonban emlékeztet arra, hogy a téves indokolás csak akkor járhat a megtámadott határozat megsemmisítésével, ha ez nem tartalmaz megfelelő indokolást azon rendelkező rész alátámasztására, amely szerint a vitatott intézkedések nem minősülnek állami támogatásnak az EUMSZ. 107. cikkének (1) bekezdése értelmében. E tekintetben a Törvényszék jelzi, hogy a megtámadott határozatban a Bizottság egyrészt azt állítja, hogy a vitatott intézkedések nem minősülnek előnynek, másrészt, hogyha ezek az intézkedések előnynek minősülnek is, ezen előny akkor sem szelektív jellegű, mert megfelel az adórendszer jellegének és általános szerkezetének.

2. Második jogalap: a vitatott intézkedések spanyol adórendszer jellegének és általános szerkezetének való megfelelésének téves értékeléséből eredően téves az az értékelés, amely szerint az intézkedések nem szelektív jellegűek

- (109) A Törvényszék szerint a megtámadott határozat nem említ egyetlen olyan tényezőt sem, amely lehetővé tenné a Bizottság által követett érvelés megértését, és annak a következtetésnek a levonását, amely szerint a vitatott intézkedések nem szelektív (148) preambulumbekzdés), mivel azokat az adórendszer jellege és általános szerkezete indokolja (167) preambulumbekzdés).
- (110) Igaz ugyan – jelenti ki a Törvényszék –, hogy a megtámadott határozat (148) preambulumbekzdése rámutat, hogy a Bizottság a Spanyol Királyság és a spanyol mezőgazdasági szervezetek szövetsége által közzétett információk alapján véli úgy, hogy a vitatott intézkedések nem szelektív jellegűek.
- (111) Márpedig – jelenti ki a Törvényszék – a spanyol mezőgazdasági szervezetek szövetsége által közölt, és a megtámadott határozatban említett információkat illetően meg kell állapítani, hogy ezek az előny hiányára, és nem a szelektivitás hiányára vonatkoznak. Ezek az információk tehát nem tartalmaznak olyan tényezőket, amelyekre érvelést lehetne alapozni a vitatott intézkedésekből származó előny szelektív jellegének hiányát illetően. A Spanyol Királyság által közölt információkat illetően továbbá megjegyzendő, hogy ezek a megtámadott határozat (103)–(120) preambulumbekzdésében említett információk lényegében a vitatott intézkedéseknek az üzemanyag-forgalmazási ágazat liberalizációjának politikája általi igazolására irányulnak. Márpedig egy ilyen magyarázat nem teszi érthetővé azokat az indokokat, amelyek alapján a vitatott intézkedések indokolhatóak lennének az adórendszer jellegével és általános szerkezetével. Ugyanis – jelenti ki a Törvényszék – egy, a Spanyol Királyság által az üzemanyagpiac liberalizációjával kapcsolatban követett politikán alapuló megállapítás nem vonatkozik szükségképpen a spanyol adórendszer jellegére és általános szerkezetére, kivéve, ha azt az ez esetben hiányzó részletes pontosítások kísérik.
- (112) Egyébiránt – jelenti ki a Törvényszék – a megtámadott határozat (119) preambulumbekzdésében említett azon körülmény sem vonatkozik szükségképpen az adórendszer jellegére és általános szerkezetére, amely szerint a vagyónátruházást és az okiratba foglalt jogi aktusokat terhelő adóhoz kapcsolódó előnyök a vitatott intézkedéseknél korábbiak, és céljuk a szervezeti társaságok és a szervezeti mozgalom megerősítése Spanyolországban.
- (113) Minden esetben – folytatja a Törvényszék –, még annak elismerése mellett is, hogy a Bizottság annak ellenére, hogy a megtámadott határozat nem tartalmaz részletes értelmezést ezzel a kérdéssel kapcsolatban, azt akarta megállapítani, hogy a szervezeti mozgalom előmozdítása részét képezi a spanyol adórendszer jellegének és általános szerkezetének, meg kell állapítani, hogy a megtámadott határozat (119) preambulumbekzdése ezt az indokolást csak a vagyónátruházást és az okiratba

foglalt jogi aktusokat terhelő adóból származó előny tekintetében említi, és nem tesz említést azokról az előnyökről, amelyek egyrésről az ingatlanadó, másrésről a gazdasági tevékenységeket terhelő adó rendszeréből származnak.

- (114) A Törvényszék szerint a fenti megfontolásokból az következik, hogy a megtámadott határozat olyan jellegű téves indokolást tartalmaz, amely nem teszi lehetővé, hogy a Törvényszék felülvizsgálatot gyakoroljon a Bizottság azon értékelésének megalapozottságát illetően, amely szerint – feltételezve, hogy a vitatott intézkedések előnynek minősülnek – az előny nem szelektív jellegű, mivel azt a rendszer jellege és általános szerkezete indokolja.
- (115) A Törvényszék következőképpen megjegyzi, hogy az indokolás hiányának a fentebbi 90. pontjában történt megállapításából, valamint az azt megelőző pontban foglaltakból következik, hogy a megtámadott határozat nem megfelelően indokolt azon értékelés vonatkozásában, amely szerint a vitatott intézkedések nem minősülnek állami támogatásnak az EUMSz. 107. cikkének (1) bekezdése értelmében.
- (116) A Törvényszék arra a következtetésre jut, hogy meg kell semmisíteni a megtámadott határozatot annyiban, amennyiben a Bizottság megszegte az EUMSz. 296. cikkében előírt indokolási kötelezettségét. A Törvényszék ily módon kijelenti és azt a határozatot hozza, hogy a 2003/293/EK határozat 1. cikkét megsemmisíti annyiban, amennyiben e rendelkezés azt állapítja meg, hogy a mezőgazdasági, halászati és közlekedési ágazatot támogató sürgősségi intézkedésekről szóló 10/2000. sz. királyi törvényrendeletben előírt, a mezőgazdasági szervezeteknek biztosított támogatási intézkedések az EUMSz. 107. cikkének (1) bekezdése értelmében nem minősülnek támogatásnak.

VII. ÉRTÉKELÉS

- (117) Az EUMSz. 107. és 108. cikke az I. mellékletben felsorolt, a piac közös szervezésének hatálya alá tartozó valamennyi mezőgazdasági termékre vonatkozik (minden mezőgazdasági termék, kivéve a lóhúst, a mézet, a kávé, a mezőgazdasági eredetű alkoholt, az alkoholból származó ecetet és a parafát), a vonatkozó piacok közös szervezését szabályozó különböző rendeleteknek megfelelően.

1. Az EUMSz. 107. cikkének (1) bekezdése

- (118) Az EUMSz. 107. cikkének (1) bekezdése rendelkezései szerint a közös piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.
- (119) A szóban forgó intézkedések a mezőgazdasági szervezetek javára megkülönböztetett adóügyi bánásmód formájában jelennek meg.

- (120) Az állami támogatási szabályoknak a vállalkozások közvetlen adózásával kapcsolatos intézkedésekre történő alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény⁽²¹⁾ előírja, hogy a vállalatok közvetlen adózására vonatkozó állami támogatások a 107. cikk hatálya alá tartoznak, amennyiben:
- az előnyt vagy az állam adja, vagy állami forrásból kell azt adni,
 - az intézkedésnek érintenie kell a tagállamok közötti versenyt és kereskedelmet,
 - az intézkedésnek különlegesnek vagy szelektívnek kell lennie annyiban, hogy „bizonyos vállalkozásokat vagy bizonyos áruk termelését” részesíti előnyben, azaz torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget,
 - az intézkedésnek olyan előnyt kell adnia a kedvezményezettek számára, amely mentesíti őket a rendszerint a költségvetésükből fedezett terhek alól.
- (121) Először is meg kell jegyezni, hogy – amint arra az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett, az európai szövetkezeti társaságok támogatásáról szóló bizottsági közlemény⁽²²⁾ 3.2.7. pontja emlékeztet, hogy a gazdasági tevékenységet végző szövetkezeteket – beleértve a mezőgazdasági szövetkezeteket is – az EUMSZ. értelmében „vállalkozásoknak” kell tekinteni, tehát azokra a versenyre és az állami támogatásokra vonatkozó európai szabályok összessége irányadó, ideértve a különböző mentességeket, küszöböket és *de minimis* szabályokat.
- (122) Ez esetben a vizsgálatnak mindenekelőtt az alábbi négy kritérium tükrében az üzemanyagárak emelkedését követően a mezőgazdasági ágazat javára végrehajtott, bejelentett különös intézkedésekre (10/2000. sz. királyi törvényrendelet 1. cikke) kell vonatkoznia.
- (123) Mivel a bejelentett intézkedések eredménye a szövetkezetek kedvezményes adózási státusa hatályának az üzemanyag szövetkezeti tagsággal nem rendelkezők részére történő forgalmazásával kapcsolatos tevékenységére való kiterjesztése, ezt az adózási státust az EUMSZ. 107. cikkének fényében kell értékelni.
- 1.1. Az „állami forrás” kritériuma
- (124) Az Európai Unió Bírósága ítélezési gyakorlatának értelmében ahhoz, hogy egy előny állami támogatásnak minősüljön, először az szükséges, hogy azt az állam közvetlenül vagy közvetve, állami források felhasználásával nyújtsa, míg másodsorban az, hogy az államnak betudható intézkedésnek minősüljön⁽²³⁾.
- (125) Az állami támogatási szabályoknak a vállalkozások közvetlen adózásával kapcsolatos intézkedésekre történő alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény 10. pontja kifejti, hogy adóbevétel-vesztése ugyanakkora, mint az állami forrás felhasználása adójellegű költségvetési kiadások formájában. Ezenkívül állami támogatást törvényi, rendeleti vagy közigazgatási jellegű adórendelkezéseken keresztül ugyanúgy lehet adni, mint adóhatósági gyakorlaton keresztül.
- (126) A 10/2000. sz. királyi törvényrendelet 1. cikkével a spanyol állam bizonyos módosításokat vezetett be a szövetkezetekről szóló 27/1999. sz. törvényben, valamint a szövetkezetek adózási rendjéről szóló 20/1990. sz. törvényben. Egyrészt a mezőgazdasági szövetkezetek tekintetében eltörli a szövetkezetek számára a 20/1990. sz. törvény szerinti, az üzleti forgalom maximum 50 %-ában meghatározott határt az adókedvezmény elvesztése nélkül a tagsággal nem rendelkező harmadik személyekkel folytatott műveletek esetén, ha B. típusú gázolaj forgalmazását végzik tagsággal nem rendelkező harmadik személyek számára. Másrészt módosítja a szén-hidrogén ágazatra vonatkozó 34/1998. sz. törvényt, amennyiben eltörli a mezőgazdasági szövetkezetekkel szemben a saját jogi személyiséggel rendelkező, az általános adórendszer hatálya alá tartozó szervezet létrehozásának követelményét a B. típusú gázolaj tagsággal nem rendelkező személyeknek történő forgalmazása esetén.
- (127) Emlékeztetni kell arra – amint az e határozat (20) preambulumbekkezdésében szerepel –, hogy többféle adó címén többféle előnyt biztosítanak a mezőgazdasági szövetkezetek részére. A spanyol állam – azzal, hogy a törvény által megengedett 50 %-os korlát felett biztosítja a mezőgazdasági szövetkezetek tekintetében a B. típusú gázolaj tagsággal nem rendelkező harmadik személyek részére történő forgalmazása esetében a műveletek nagyságrendjét – valóban lemond adóbevételekről, tehát állami forrásokat használ fel adójellegű költségvetési kiadás formájában. Ráadásul a spanyol állam – mivel eltörli a B. típusú gázolaj tagsággal nem rendelkező harmadik személy részére történő forgalmazása esetén a mezőgazdasági szövetkezetekkel szemben a saját jogi személyiséggel rendelkező, az általános adórendszer alá tartozó szervezet létrehozásának követelményét – lemond az ehhez a státushoz kötődő minden esetleges adóbevételről, tehát állami forrásokat használ fel adójellegű költségvetési kiadás formájában.
- (128) A Törvényszék 1998. január 27-i ítéletében elismerte, hogy az állami források felhasználásának kritériuma negatív formát is ölthet, például adómentesség formájában, mint ez esetben, amikor a beavatkozás olyan források elvesztéséhez vezet, amelyeket az állami költségvetésbe be kellett volna fizetni⁽²⁴⁾.
- (129) Következésképpen az ebben az esetben vizsgált intézkedések ténylegesen közvetlenül az állami forrásokon keresztül nyújtott, az államnak tulajdonítható előnyök.

⁽²¹⁾ HL C 384., 1998.12.10., 3. o. Lásd továbbá a Bíróság által a C-280/00 *Altmark*-ügyben 2003. július 24-én hozott ítéletet (EBHT 2003., I-7747. o.).

⁽²²⁾ COM(2004) 18 végleges, 2004.2.23.

⁽²³⁾ A C-303/88, *Olaszország kontra Bizottság* ügyben hozott ítélet (EBHT 1991., I-1433. o.) 11. pontja, a C-482/99, *Franciaország kontra Bizottság* ügyben hozott ítélet (EBHT 2002., I-4397. o.) 24. pontja, valamint a C-126/01 *GEMO*-ügyben hozott ítélet (EBHT 2003., I-13769 o.) 24. pontja.

⁽²⁴⁾ Az Elsőfokú Bíróság által a T-67/94, *Ladbroke Racing kontra Bizottság* ügyben 1998. január 27-én hozott ítélet (EHBT 1998., II-1 o.), továbbá a Bíróság által a C-159-01, *Hollandia kontra Bizottság* ügyben 2004. április 29-én hozott ítélet (EHBT 2004., I-4461. o.).

1.2. A „verseny torzítására” vonatkozó kritérium

- (130) A támogatások akkor tartoznak az EUMSZ. 107. cikke (1) bekezdésének hatálya alá, ha torzítják a tagállamok közötti versenyt és kereskedelmet. Ennek feltétele, hogy a támogatások kedvezményezettjei gazdasági tevékenységet végezzenek.
- (131) Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében a kereskedelem akkor tekinthető érintettnek, ha a kedvezményezett vállalkozás a tagállamok közötti kereskedelem tárgyát képező gazdasági tevékenységet folytat. A Bíróság megállapította, hogy amennyiben valamely tagállam által biztosított előny a Közösségen belüli kereskedelemben erősíti a vállalkozások bizonyos kategóriájának piaci helyzetét más, versenytárs vállalkozásokkal szemben, úgy kell tekinteni, hogy az adott előny befolyásolja a tagállamok közötti kereskedelmet ⁽²⁵⁾.
- (132) A vizsgált esetben a mezőgazdasági szövetkezetek a tagállamok közötti kereskedelem tárgyát képező gazdasági tevékenységet folytatnak. A mezőgazdasági termékek kereskedelmi forgalma az Európai Unió és Spanyolország között igen jelentős. 1999-ben például Spanyolországból a mezőgazdasági termékek Európai Közösség felé irányuló kivitele nagyjából 11,33 milliárd EUR, míg az ilyen jellegű termékek behozatala nagyjából 7,38 milliárd EUR értékű volt. 2007-ben Spanyolországból a mezőgazdasági termékek uniós országok felé irányuló behozatala elérte a 33,12 milliárd EUR-t, behozatala pedig nagyjából 27,14 milliárd EUR nagyságrendű volt ⁽²⁶⁾.
- (133) Jelen esetben, különösen a kedvezményezett vállalkozások a versenynek kitett ágazatokban – nevezetesen az üzemanyag-forgalmazási ágazatban – tevékenykednek. Fontos rámutatni, hogy erőteljes verseny áll fenn a közösségen belüli kereskedelmi forgalom tárgyát képező termékeket előállító különböző tagállamok termelői között. A spanyol termelők teljes egészében részt vesznek ebben a versenyben. Ezen túlmenően az ezen intézkedések kedvezményezettjeinek jelentős száma növelni fogja a kereskedelemre gyakorolt hatását.
- (134) Úgy tűnik tehát, hogy ezek az intézkedések a szóban forgó termékek tagállamok közötti kereskedelmének torzításával fenyegetnek, amennyiben azok az egyik tagállam aktív piaci szereplőinek kedveznek más tagállamok piaci szereplőinek hátrányára. A szóban forgó két intézkedésnek közvetlen és azonnali hatása van a szóban forgó termékek spanyolországi előállításának költségeire. Következésképpen az intézkedések torzítják a tagállamok közötti versenyt és kereskedelmet.

1.3. Az „előnyre” vonatkozó kritérium

- (135) Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében a támogatás fogalma a szubvencióénál általánosabb, mivel nem csupán a pozitív juttatásokat foglalja magában, mint amilyenek maguk a szubvenciók, hanem azon beavatkozásokat is, amelyek – különböző formákban – enyhítik a vállalkozás költségvetésére rendszerint nehezedő terheket, és amelyek így – anélkül, hogy a szó szoros értelmében vett szubvenciók lennének – ugyanilyen természetűek és azonos hatásúak ⁽²⁷⁾.
- (136) A Bíróság szerint ebből következően az az intézkedés, amellyel az állami hatóságok adómentességet biztosítanak egyes vállalkozásoknak, amelyek ugyan nem járnak együtt állami források átruházásával, de pénzügyileg kedvezőbb helyzetbe hozzák a kedvezményezettet, mint a többi befizetőt, állami támogatásnak minősül az EUMSZ. 107. cikkének (1) bekezdése alapján.
- (137) A közvetlen üzleti adóztatásról szóló közlemény szerint ilyen előnyt a vállalat adóterhének csökkentésén keresztül lehet biztosítani, amelynek különféle módozatai lehetnek, mint például: az adóalap csökkentésével (eltérő rendszerű levonások, különleges vagy progresszív értéksökkenési leírás, a tartalékok feltüntetése a mérlegben stb.); az adó összegének teljes vagy részleges csökkentésével (például mentesítés vagy adóhitel stb.); adóhalasztással vagy adóelengedéssel, vagy akár kivételesen az adótartozás részleteiben történő megfizetésével.
- (138) A szövetkezeti társaságok adórendszerét a spanyolországi nem szövetkezeti társaságokhoz képest e határozat (20) preambulumbekkezdése írja le. Olyan előnyökről van szó, amelyekben minden védett szövetkezet – köztük a mezőgazdasági szövetkezetek is – részesülnek, és amelyek rendszerint nem vonatkoznak a nem szövetkezeti társaságokra. Azt is meg kell jegyezni, hogy az említett szövetkezetek adókedvezményeinek elemzésekor nem vizsgálják a szövetkezeti eredmények adóalapjára vonatkozó 20 %-os kedvezményes adókulcsot (mert ezek a tagok között végrehajtott tevékenységeknek felelnek meg).
- (139) A 10/2000. sz. királyi törvényrendelettel bevezetett módosítások jellegükből következően lehetővé teszik a mezőgazdasági szövetkezetek számára, hogy tevékenységük nagy részét, vagy akár egészét, a B. típusú gázolaj forgalmazásának szenteljék, de mégsem vonatkozik rájuk a nem szövetkezeti társaságokkal megegyező adóügyi bánásmód.

⁽²⁵⁾ A 730/79, Philip Morris Holland BV kontra Bizottság ügy (EBHT 1980., 2671. o.), 11. pont.

⁽²⁶⁾ Forrás: Eurostat.

⁽²⁷⁾ A Bíróság által a C-393/04 és C-41/05, Air Liquide Industries Belgium egyesített ügyekben 2006. június 15-én hozott ítélet (EHBT 2006., I-5293. o.).

- (140) Amint arra a Törvényszék rámutat a T-146/03 ügyben⁽²⁸⁾, ezen intézkedések elfogadását megelőzően a szervezetek adóügyi státusa nem vonatkozott az üzemanyag-forgalmazási tevékenységre, mivel ezt a tevékenységet olyan eltérő jogalanyak kellett végeznie, amelyekre nem vonatkozott a kedvezményes adóügyi státus. A vitatott intézkedések hatálybalépése óta a kedvezményes adóügyi státus hatályát kiterjesztették az üzemanyag-forgalmazás tevékenységre. A Törvényszék tehát úgy véli, hogy a vitatott intézkedések megváltoztatták a mezőgazdasági szervezetek adóügyi státusát az üzemanyag tagsággal nem rendelkező harmadik félnek történő forgalmazását illetően.
- (141) A Bizottság ugyanis megállapítja, hogy ezen intézkedéseknek köszönhetően a mezőgazdasági szervezetek – amelyek ettől fogva korlátlanul folytathatnak tevékenységeket tagsággal nem rendelkező harmadik személyekkel, megőrizve a B. típusú gázolaj forgalmazásában működő nem szervezeti társaságokétól, és akár a nem mezőgazdasági szervezetekétől eltérő jogi státusukat – előnyös helyzetbe kerülnek a nem szervezeti társaságokhoz képest az üzemanyagok tagsággal nem rendelkező harmadik személyeknek történő forgalmazását illetően, mivel megőrzik kedvező adóügyi bánásmódjukat.
- (142) Emlékeztetni kell ugyanis arra, hogy a szervezetek adóalapjának meghatározásához a (tagok között folytatott) szervezeti tevékenység és a (tagsággal nem rendelkező harmadik személyekkel folytatott) szervezeten kívüli tevékenységek eredményeit külön kell tekintetbe venni, valamint hogy ezek nem azonos módon adóznak. Mindazonáltal az elkülönített számviteli nyilvántartás ellenére, a mezőgazdasági szervezet egyetlen szervezet marad és továbbra is jogosult egyéb adókedvezményekre, amelyek nincsenek közvetlen kapcsolatban a jövedelmek csökkentett adókulccsal történő adózásával, mint az egyéb, a társasági adóhoz, a vagyónáruházt és az okiratba foglalt jogi aktusokat terhelő adóhoz, a gazdasági tevékenységeket terhelő adóhoz (amelynek az összege teljesen független egy társaság eredményétől) és az ingatlanadóhoz kapcsolódó előnyökre. A szervezetek tehát megőrzik a rájuk vonatkozó különleges adózási rendet akkor is, ha a B. típusú gázolaj tagsággal nem rendelkező harmadik személyek részére történő forgalmazásához kapcsolódó tevékenységeik nagyságrendje meghaladja az 50 %-ot – ily módon kivételt képezve a szervezetekre vonatkozó nemzeti jog alól –, ugyanakkor nem kötelesek létrehozni az általános adórendszer hatálya alá tartozó saját jogi személyiséggel rendelkező jogalanyt.
- (143) A mezőgazdasági szervezetek tehát sokkal kedvezőbb pénzügyi helyzetben vannak, mint a többi adóalany, mivel különösen a társasági adóhoz kapcsolódó előnyök egy részét⁽²⁹⁾, és a többi adóhoz kapcsolódó összes előnyt megtartják.
- (144) A spanyol mezőgazdasági szervezetek szövetségének érveit és különösen a társasági adót illetően a Bizottság emlékeztet arra – amint azt a 2003/293/EK határozatban már megtette –, hogy a mezőgazdasági szervezetekhez hasonló, különösen védett szervezetek 50 %-os visszatérítésre jogosultak társasági adó címén. Ezen túlmenően az adóalap a kötelező tartalékalapba befizetett hozzájárulások 50 %-ával, valamint az oktatási és fejlesztési alapokba befizetett hozzájárulások 100 %-ával csökkenthető. Végül jogosultak a szervezetek jegyzékébe való felvételt követő első három évben beszerzett, értékcsökkenés alá vonható új állóeszközökkel kapcsolatos értékcsökkentésre.
- (145) A Bizottság elismeri, hogy a szervezeti társaságok adókedvezményeit a rájuk vonatkozó, a nem szervezeti társaságokétól eltérő adózási kötelezettségek fényében kell vizsgálni.
- (146) Amint azt a spanyol mezőgazdasági szervezetek szövetsége jelzi észrevételeiben, ezt az adókedvezményt nem lehet a szervezeti tag által elért nettó eredmény szja keretén belül történő adóügyi megítélésétől függetlenül megítélni, amely eredmény jellegzetességei teljesen eltérnek egy tőketársaságon belüli osztalék jellegzetességeitől. A tőketársaság és a részvényes (osztalék) közötti kapcsolatban megvalósuló kettős adóztatás csökkentésének nincs megfelelője a szervezeti társaság és szervezeti tagok (nettó eredmény kiosztása) közötti kapcsolatban, ilyen módon a nettó eredményekre nagyobb adóteher nehezedik, mint az osztalékokra. A társasági adó csökkentéséből a szervezetet számára származó előnyt ellensúlyozza a szervezeti tagokra alkalmazott szja tekintetében a kettős adóztatás, tehát az adóteher növekedése.
- (147) Márpedig, amint azt a Törvényszék ítéletében megjegyzi, ezt az érvet úgy kell érteni, mint ami kizárólag a társasági adó 50 %-os csökkentésére, vagyis ezen adó jogcímén történő 50 %-os adó-visszatérítésre vonatkozik. A Bizottság ugyanis megerősíti, hogy a spanyol mezőgazdasági szervezetek szövetsége által benyújtott érv erre az intézkedésre irányul.
- (148) A Bizottság úgy véli, hogy az előnyt a szervezet szintjén, és nem a tagok szintjén kell értékelni, mivel továbbra is a szervezet képezi ezen elemzés tárgyát. Következésképpen a spanyol mezőgazdasági szervezetek szövetsége által a társasági adót érintő adókulcsok tekintetében benyújtott adatok nem meggyőzőek. Ezek az adatok egyébiránt csak az adó alkalmazását követően a szervezeti tag rendelkezésre álló nettó pénzeszközökre vonatkoznak. Így például a Bizottság úgy véli, hogy a szervezet gazdasági helyzete nem gyengül szükségképpen a kötelező alapokba történő tőkeinjekció következtében, mivel ez utóbbiakat a szervezetek megőrzik és jól meghatározott esetekben használják.

⁽²⁸⁾ Az Elsőfokú Bíróság által a T-146/03, *Asociación de Estaciones de Servicio de Madrid et Federación Catalana de Estaciones de Servicio* kontra Bizottság ügyben 2006. december 12-én hozott ítélet (EBHT 2006., II-98. o.).

⁽²⁹⁾ Tudniillik a fentebb a (20) preambulumbekzdés első francia bekezdésében idézett előnyök, a 20 %-os csökkentett adókulcs kivételével, amely csak a tagokkal folytatott tevékenységekre vonatkozik, és amely ennek következtében nem képezi e határozat tárgyát.

- (149) A benyújtott magyarázatok fényében a Bizottság úgy véli, hogy a mezőgazdasági szövetkezetek adózása Spanyolországban a társasági adó tekintetében számos előnyös elemet tartalmaz. Ezen túlmenően az említett adó szintjén az eltérő adóügyi bánásmód nem illeszthető bele bizonyos, a szövetkezeti tevékenység sajátosságából következő korlátozások – különösen a kettős adóztatás – rendjébe. Amikor ugyanis egy szövetkezet tevékenységeket folytat tagsággal nem rendelkező harmadik személyekkel, ugyanolyan módon folytat piaci tevékenységet, mint bármely más vállalkozás, és nem indokolt, hogy más elbánásban részesüljön, mint a többi társaság. Ennélfogva a szövetkezeteknek a tagsággal nem rendelkező harmadik személyekkel folytatott tevékenységekből származó jövedelmét a szövetkezet szintjén kell adóztatni, ugyanúgy, mintha a tevékenységet egy tőketársaság hajtotta volna végre, és a tagoknak szétosztott összegeket ugyanúgy kell adóztatni, mint egy tőketársaság részvényeseinek az osztalékát.
- (150) Végül a Bizottság megállapítja, hogy nem nyújtottak be érvet a szövetkezetek jegyzékébe való felvételt követő első három évben beszerzett értékcsökkenés alá vonható új állóeszközökkel kapcsolatos értékcsökkentésre, valamint a társasági adóhoz kapcsolódó egyéb előnyökre vonatkozóan.
- (151) A Bizottság arra is emlékeztet, hogy a kedvezmény nemcsak a társasági adó eredménye, hanem e határozat (20) preambulumbekkezdésében leírt egyéb adóké is (a vagyonátruházást és az okiratba foglalt jogi aktusokat terhelő adó, a gazdasági tevékenységet terhelő adó és az ingatlanadó). Az említett adók esetében nem jöhet szóba semmilyen kettős adóztatással történő ellentételezés.
- (152) A szövetkezetek tehát akkor is megőrzik adóelőnyüket, ha a B. típusú gázolaj tagsággal nem rendelkező harmadik személy részére történő forgalmazását érintő tevékenységük nagyságrendje meghaladja az 50 %-ot, és így kivételt képeznek a szövetkezetekre vonatkozó nemzeti jog alól, anélkül, hogy kötelesek volnának létrehozni az általános adórendszer hatálya alá tartozó saját jogi személyiséggel rendelkező jogalanyt.
- (153) A 10/2000. sz. királyi törvényrendeletben bevezetett intézkedések Spanyolország szerint nem minősülnek állami támogatásnak, amennyiben nincsenek hatással az ugyanilyen tevékenységet végző versenytárs vállalkozásokra, mivel az ágazatban tevékenykedő minden vállalkozás – ideértve a mezőgazdasági szövetkezeteket is – a társasági adó tekintetében megegyező adózás hatálya alá tartoznak (35 %). Mindazonáltal – amint ez fentebb említésre kerül – a bevezetett módosítások jellegükből következően lehetővé teszik a mezőgazdasági szövetkezetek számára, hogy tevékenységük nagy részét, vagy akár egészét, a B. típusú gázolaj forgalmazásának szenteljék, de mégsem vonatkozik rájuk a nem szövetkezeti társaságokkal megegyező adóügyi bánásmód, mivel nem veszítik el a további, a társasági adóhoz, a vagyonátruházást és az okiratba foglalt jogi aktusokat terhelő adóhoz, a gazdasági tevékenységet terhelő adóhoz (amelynek az összege teljes mértékben független egy társaság eredményeitől) és az ingatlanadóhoz kapcsolódó kedvezményes adóügyi bánásmódjukat.
- (154) A Bizottság következőképpen úgy véli, hogy a 10/2000. sz. királyi törvényrendelet 1. cikkével elfogadott intézkedések tekintetében teljesül az „előnyre” vonatkozó kritérium.
- 1.4. A „szelektivitásra” vonatkozó kritérium
- (155) Egy intézkedés állami támogatásnak minősül az EUMSZ. 107. cikkének (1) bekezdése értelmében, ha szelektív előnyt nyújt kizárólag bizonyos vállalkozások vagy bizonyos tevékenységi ágazatok javára. Ez a cikk azokra a támogatásokra vonatkozik, amelyek „bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése” által torzíja a versenyt, vagy azzal fenyeget (30).
- (156) Egy intézkedés szelektív jellegének ellenőrzése során a Bizottságnak azt kell vizsgálnia, hogy a vizsgált intézkedéssel bevezetett vállalkozások közötti különbségtétel az előnyök vagy a terhek tekintetében beilleszkedik-e az általános adórendszer jellegébe és általános szerkezetébe. Az ítélkezési gyakorlat értelmében nem kell alkalmazni az EUMSZ. 107. cikkének (1) bekezdését, ha egy különös adóintézkedést az adórendszer belső szerkezete igazol (31). Ha a különbségtétel más célokon alapul, mint az általános szerkezet által elérni kívánt célok, akkor a szóban forgó intézkedés főszabály szerint olyanak minősül, amelyre nézve teljesül az EUMSZ. 107. cikkének (1) bekezdésében foglalt szelektivitási feltétel.
- (157) Az állami támogatási szabályoknak a vállalkozások közvetlen adózásával kapcsolatos intézkedésekre történő alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény 20. pontja a differenciált adózási intézkedéseket érintően emlékeztet arra, hogy néhány adókedvezmény alkalomadtán bizonyos fajta vállalkozásra, és azok funkciójára vagy egyes áruk termelésére korlátozódik. Amennyiben ezek az adókedvezmények bizonyos vállalkozásokat vagy bizonyos áruk termelését részesítik előnyben, az EUMSZ. 107. cikkének (1) bekezdésében említettek szerint állami támogatásnak minősülhetnek.
- 1.4.1. Előnyben részesítenek-e az intézkedések bizonyos vállalkozásokat vagy bizonyos áruk termelését?
- (158) Meg kell határozni, hogy a spanyol jogrendszer keretén belül a szóban forgó intézkedés olyan jellegű-e, amely bizonyos vállalkozásokat vagy bizonyos áruk termelését előnyben részesíti a többihez képest, amelyek az említett szabályozás által elérni kívánt célra tekintettel hasonló ténybeli és jogi helyzetben vannak (32).

(30) Az Elsőfokú Bíróság által a T-210/02, *British Aggregates* ügyben 2006. szeptember 13-án hozott ítélet (EHBT 2006., II-2789. o.).

(31) A Bíróság által a C-222/04, *Cassa di Risparmio di Firenze* ügyben 2006. január 10-én hozott ítélet (EHBT 2006., II-289. o.).

(32) A Bíróság által a C-88/03, *Portugália kontra Bizottság* ügyben 2006. szeptember 6-án hozott ítélet (EHBT 2006., I-7115. o.) 54. pontja; a C-308/01, *GIL Insurance és társai* ügyben 2004. április 29-én hozott ítélet (EHBT 2004., I-4777. o.) 68. pontja.

- (159) Az európai szövetkezeti társaságok támogatásáról szóló bizottsági közlemény elismeri, hogy a szövetkezetek a tagjaik érdekében – akik egyben a használói is –, és nem külső befektetők javára járnak el. A nyereségeket a tagok között osztják szét, a szövetkezettel folytatott ügyletek arányában, míg a tartalékok és az eszközök közösek, nem oszthatók, és ezeket a tagok közös érdekeire fordítják. A tagok közötti személyes kapcsolatok elvben szorosak, tehát az új tagok felvételét a tagoknak jóvá kell hagynia, míg a szavazati jog nem feltétlenül arányos a birtokolt részekkel. A tagsági jogviszony megszüntetése esetén a tagot megilleti részének visszafizetése, ami tőkecsökkenést von magával.
- (160) Mindez a „tisztán kölcsönös szövetkezeti modell” meghatározásához vezet, ami annak értékelésére használható, hogy a spanyol adórendszer tekintetében a szövetkezetek ugyanolyan ténybeli és jogi helyzetben vannak-e, mint a tőketársaságok.
- (161) A tisztán kölcsönös szövetkezetet mindenekelőtt tagjaival való sajátos kapcsolatai jellemzik. Minden tag szavazattal rendelkező partner a szövetkezet igazgatásában, ahol minden tag egyetlen szavazattal rendelkezik, a döntéshozatal egyszerű többséggel történik, és a választott vezetés felelős a tagok irányában. Számos kapcsolat van a szövetkezet és a tagok között, amelyek túlmennek az egyszerű üzleti kapcsolaton.
- (162) Továbbá a tisztán kölcsönös szövetkezetben követelmény a gazdasági eredmények méltányos és igazságos elosztása, és végül minden eredményt a tagoknak kell visszajuttatni. Ez megfelel a kölcsönösség elvének, amelynek köszönhetően a szövetkezetek tagjaik érdekében járnak el. Egy forgalmazási vagy fogyasztói szövetkezet tagjai a pénzügyi év végén a szövetkezettel folytatott tevékenységeik összértékén alapuló gazdasági juttatásokat kapnak (nyereség vagy személyes visszatérítés). Mindazonáltal dönthetnek úgy, hogy engedélyezik a szövetkezetnek e visszatérítések vagy eredmények egy részének visszatartását a különböző tartalékok számára. A tisztán kölcsönös szövetkezeteket tehát lehet kizárólag a tagjaikkal kereskedő szervezeteknek nevezni.
- (163) Így a tisztán kölcsönös szövetkezetekben különösen a társasági adót illetően a szövetkezet nem termel nyereséget, mivel csak a tagjai hasznára működik. Emiatt a Bizottság úgy véli, hogy a tisztán kölcsönös szövetkezetek és a nyereségorientált társaságok nincsenek összehasonlítható ténybeli és jogi helyzetben a nyereségadó tekintetében. Ebben a helyzetben az adóköteles jövedelemből történő levonás nem minősül állami támogatásnak a tisztán kölcsönös szövetkezetek esetében.
- (164) Mivel a Bizottság azt is elismeri, hogy a 10/2000. sz. királyi törvényrendelet olyan tényezőket hozott fel, amelyek módosítják a tisztán kölcsönös szövetkezeti modellt, azaz különösen a mezőgazdasági szövetkezetek vonatkozásában az adózás szempontjából védett szövetkezeti helyzet elvesztése nélkül a B. típusú gázolaj tagsággal nem rendelkező harmadik személyek részére történő forgalmazását illetően előírt 50 %-os felső határ eltörlésének lehetőségével megkérdőjelezzük a mezőgazdasági szövetkezetekre irányuló kizárólagosság elvét. Már csak az a tény, hogy a szövetkezetek átléphetik az 50 %-os határt, kétsébe vonja ez utóbbiak „tisztán kölcsönös” jellegét, mivel az üzleti forgalom nagy hányadát nem szövetkezeti tagokkal lehet bonyolítani. A mezőgazdasági szövetkezet tevékenysége is jelentős mértékben megváltozhat és a nyereségcél követheti, és fel kell tenni a kérdést, hogy azok az elvek, amelyek a tisztán kölcsönös szövetkezetet jellemzik (mint például a szövetkezeti tagok aktív részvétele az irányításban, a döntéshozatalban vagy akár az irányításban, a kizárólagosság, az önzetlenség és a demokrácia elve), fenntarthatók-e, ha korlátozás nélkül megnyitják a szövetkezet szolgáltatásait a tagsággal nem rendelkezők számára. Ezen túlmenően nem lehet figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a tagsággal nem rendelkező harmadik személyekkel folytatott tevékenységekből származó jövedelmek jellegének megváltozásával eltávolodik a szövetkezeti jellegtől.
- (165) Ez esetben tehát úgy tűnik, hogy az intézkedésekkel érintett mezőgazdasági ágazatban a szövetkezetek tisztán kölcsönös jellege megkérdőjeleződik a 10/2000. sz. királyi törvényrendelettel. Emiatt – és a Spanyolországban hatályos jogszabályok fényében – a Bizottság nem tudja vitathatlan módon megállapítani az érintett spanyol mezőgazdasági szövetkezetek tisztán kölcsönös jellegét. Ez utóbbiakat és jövedelmeiket tehát nem a tisztán kölcsönös szövetkezeti társaságokhoz képest kell megítélni, hanem a tőketársaságokhoz képest.
- (166) Mindenesetre meg kell határozni a jogrendszert, amelyben ezeket az intézkedéseket értékelni kell, vagyis a referenciarendszert. E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a spanyol mezőgazdasági szövetkezetek számára előírt adókedvezmények esetében a kérdéses intézkedések a szövetkezetek adózási rendjéről szóló 20/1990. sz. törvényben előírt különleges eltéréseknek minősülnek. A törvény 16. cikkének (5) bekezdésében, 18. cikkének (2) bekezdésében, 33. cikkének (1) bekezdésében, 33. cikkének (2) bekezdésében, 33. cikkének (3) bekezdésében, 33. cikkének (4) bekezdésében, 34. cikkének (1) bekezdésében és 34. cikkének (2) bekezdésében több, a különösen védett szövetkezetek – így a mezőgazdasági szövetkezetek – számára kedvező intézkedéseket ír elő, a társasági adó, a vagyonátruházást és az okiratba foglalt jogi aktusokat terhelő adó, a gazdasági tevékenységet terhelő adó és az ingatlanadó (az előnyök részleteiért lásd a fenti (20) preambulumbekendést) címén.
- (167) Meg kell határozni e négy adó mindegyike által elérni kívánt célt. E tekintetben meg kell állapítani, hogy a társasági adó célja a vállalkozások nyereségének adóztatása. A többi adó célja a vagyonátruházás és a jogi aktusok okiratba foglalásának adóztatása, a gazdasági tevékenység adóztatása, illetve egy ingatlanhoz kapcsolódó tulajdonjog gyakorlásának megadóztatása.

- (168) Végül meg kell határozni – amint az fentebb említésre került –, hogy a szövetkezetek és a tőketársaságok ténybeli és jogi helyzete összehasonlítható-e a célok és e négy adó tekintetében.
- (169) Mindenekelőtt – ami a társasági adót illeti –, mivel a Bizottság nem tudja megállapítani az érintett spanyol mezőgazdasági szövetkezetek tisztán kölcsönös jellegét, amelyek fogalommeghatározásuk szerint nem tehetnek szert nyereségre, tehát azt sem tudja kizárni, hogy a szövetkezetek és a tőketársaságok összehasonlítható ténybeli és jogi helyzetben vannak-e az adóelőnyök tekintetében.
- (170) Amikor egy szövetkezet tevékenységeket folytat tagsággal nem rendelkező harmadik személyekkel, ugyanúgy piaci cselekvést folytat, mint bármely más vállalkozás, és ettől fogva ezekkel összehasonlítható ténybeli és jogi helyzetben van a társasági adó célja tekintetében. Ezen túlmenően a szövetkezetek oszthatatlan tartalékára vonatkozó adóügyi intézkedéseket illetően a Bizottság úgy véli, hogy a társasági adó alkalmazásának nézőpontjából ezek összehasonlíthatóak a tőketársaságok tartalékaival. A szövetkezet nézőpontjából ugyanis a nyereség átruházása az oszthatatlan tartalékra lényegét tekintve összehasonlítható a nyereségüket megőrző tőketársaságok esetével, mert az oszthatatlan tartalékokat a szövetkezet tevékenysége során hasonlóan használják fel, mint a tőketársaságok a fel nem osztott nyereséget. Az összehasonlítást a vállalkozás nézőpontjából, nem pedig a részvényesek vagy a szövetkezeti tagok szempontjából kell elvégezni. A szövetkezetek oszthatatlan tartalékának kötelező jellege sem változtatja meg az intézkedés támogatás jellegét, mivel a tőketársaságok is rendelkeznek adóztatott jogszabály által előírt kötelező tartalékokkal. A Bizottság véleménye tehát az, hogy az oszthatatlan tartalékok gazdasági szempontból összehasonlíthatók minden más vállalkozás számára előírt minden más tartalékkal.
- (171) Így minden társasági adóra vonatkozó intézkedés, amely általában a nyereséget – és különösen az oszthatatlan tartalékokba befizetendő nyereséget – illetően megkülönböztetett és kedvezőbb bánásmódot biztosít a szövetkezetek számára, alkalmas arra, hogy gazdasági előnyt nyújtson ez utóbbiaknak a tőketársaságokhoz képest, amelyek ebben nem részesülhetnének, ha hasonló helyzetben volnának.
- (172) A Bizottság véleménye szerint a társasági adóhoz kapcsolódó előnyöket illetően e megfontolásokból kitűnik, hogy a tőketársaságok és a szövetkezeti társaságok azonos szinten helyezkednek el, és ezért ki lehet jelenteni, hogy a szövetkezeti társaságok előnyt élveznek a tőketársaságokhoz képest.
- (173) A vagyónátruházást és az okiratba foglalt jogi aktusokat terhelő adót illetően emlékeztetni kell, hogy ez a közvetett adó különböző jogi aktusok megterhelésére irányul, mint a költséges vagyónátruházás, az okiratba foglalt jogi aktusok vagy bizonyos társasági tevékenységek (mint egy társaság pénzügyletei, például a tőkeemelés). Valamely tőketársaság e különböző tevékenységeiért adót fizet. Ellenben – amint az a jelen határozat (20) preambulumbekkezdésében kifejtésre került – a szövetkezeti társaságok mentességet élveznek ugyanezen adóköteles események (tőkeképzés, tőkeemelés, egyesülés vagy szétválás esetén; kölcsönök nyújtása és megszüntetése stb.)⁽³³⁾ esetén. A szövetkezeti társaságok tehát előnyt élveznek a tőketársaságokhoz képest.
- (174) A gazdasági tevékenységeket terhelő adó továbbá minden típusú, természetes vagy jogi személyek által Spanyolország területén végzett vállalkozói, szakmai vagy művészeti gazdasági tevékenység közvetlen adóztatására irányul⁽³⁴⁾. Egy 1 millió EUR-nál magasabb üzleti forgalommal rendelkező tőketársaság az általa végzett gazdasági tevékenységnek megfelelően ezen adó hatálya alá tartozna. Az e határozat (20) preambulumbekkezdésében kifejtetteknek megfelelően a szövetkezeti társaságok ezen adó tekintetében 95 %-os adójóváírásra jogosultak⁽³⁵⁾. Következésképpen a szövetkezeti társaságok előnyt élveznek a fent említett tőketársaságokhoz képest, amelyek kötelesek teljes mértékben megfizetni ezt az adót.
- (175) Végül pedig az ingatlanadó tekintetében emlékeztetni kell arra, hogy olyan helyi adóról van szó, amely egy ingatlanhoz kapcsolódó tulajdonjog vagy egyéb, ingatlannal kapcsolatos jogok gyakorlását terheli. A tőketársaságok teljes egészében ezen adó hatálya alá tartoznak, szemben a szövetkezeti társaságokkal, az e határozat (20) preambulumbekkezdésében kifejtetteknek megfelelően. Ez utóbbiak ugyanis 95 %-os adójóváírásra jogosultak a mezőgazdasági szövetkezetek esetében a földműveléshez és a termőföld közös kiaknázásához kötődő javakra vonatkozóan⁽³⁶⁾. Következésképpen a nem városi övezetek esetében a szövetkezeti társaságok előnyt élveznek a tőketársaságokhoz képest, amelyeknek meg kell fizetniük ezt az adót.
- (176) A Bizottság szerint – mivel megállapította, hogy a tőketársaságok ugyanazon a szinten helyezkednek el és hasonló helyzetben vannak, mint a szövetkezeti társaságok – kijelenthető, hogy a tőketársaságokat kizárták ezekből az előnyökből⁽³⁷⁾, ezek az előnyök tehát szelektív jellegűek, mert kizárólag a szövetkezeti társaságokra vonatkoznak.
- ⁽³³⁾ Lásd e határozat (20) preambulumbekkezdését és a szövetkezetek adózási rendjéről szóló, 1990. december 19-i, 20/1990. sz. törvény 33. cikkének (1) bekezdését, valamint 34. cikkének (1) bekezdését.
- ⁽³⁴⁾ Lásd e határozat (20) preambulumbekkezdését.
- ⁽³⁵⁾ A szövetkezetek adózási rendjéről szóló, 1990. december 19-i 20/1990. sz. törvény 33. cikke (4) bekezdésének a) pontja.
- ⁽³⁶⁾ A szövetkezetek adózási rendjéről szóló, 1990. december 19-i 20/1990. sz. törvény 33. cikke (4) bekezdésének b) pontja.
- ⁽³⁷⁾ Az említett előnyök megállapítása tekintetében lásd e határozat (135)–(154) preambulumbekkezdését.

- (177) A Bizottság tehát megállapítja, hogy a 10/2000. sz. királyi törvényrendelet 1. cikkével létrehozott intézkedések szelektív előnyt⁽³⁸⁾ nyújtanak a mezőgazdasági szövetkezetek részére.

1.4.2. Indokolhatóak-e az intézkedések a rendszer jellegével vagy általános szerkezetével?

- (178) El kell dönteni továbbá, hogy a szóban forgó adóügyi intézkedések indokolhatóak-e az adórendszer jellegével vagy általános szerkezetével, aminek bizonyítása az érintett tagállam feladata. Az általános adórendszer alkalmazása alóli kivételt előíró intézkedést akkor lehet az adórendszer jellegére és általános szerkezetére hivatkozással indokolni, ha az érintett tagállam bizonyítani tudja, hogy az intézkedés az adórendszerre alapelveinek vagy vezérlő elveinek közvetlen következménye⁽³⁹⁾.

- (179) A szóban forgó adórendszer jellegére vagy általános szerkezetére alapuló indokolás kivételt képez az állami támogatások tilalmára vonatkozó elv alól, következésképpen ezt szigorúan kell érteni⁽⁴⁰⁾. Az érintett tagállamnak kell bizonyítania, hogy a szóban forgó eltérés indokolható a rendszer jellegével és általános szerkezetével, tehát nem minősül támogatásnak az EUMSZ. 107. cikkének értelmében. Ebben a tekintetben különbséget kell tenni egyrészt az adott adórendszer – azon kívülálló – céljai, másrészt a magában az adórendszerben rejlő mechanizmusok között, amelyek szükségesek a fenti célok eléréséhez⁽⁴¹⁾.

- (180) Jelen esetben a spanyolországi mezőgazdasági szövetkezetek szövetsége úgy véli, hogy a 10/2000. sz. királyi törvényrendeletben különösen a társasági adóval kapcsolatos előírt intézkedések az eredmények társasági adó címén és személyi jövedelemadó címén való kettős adóztatásának ellensúlyozására irányulnak. A benyújtott érvek alapján a Bizottság nem tud nyilatkozni ennek az állításnak helytálló voltáról. Megállapítja mindazonáltal, hogy ezt az állítást nem Spanyolország terjesztette elő annak bizonyítására, hogy az intézkedés az adórendszerre alapelveinek vagy vezérlő elveinek közvetlen következménye. Spanyolország úgy véli, hogy az elérni kívánt cél az volt, hogy a szövetkezetek egy másik, önálló jogalany létrehozásának kötelezettsége nélkül végezhesenek ilyen jellegű tevékenységet, mivel mindkét helyzetben a társasági adó hatálya alá tartoznak, úgy, hogy a B. típusú gázolaj harmadik személy részére történő forgalmazásával szerzett jövedelem a társasági adóra vonatkozó általános adórendszer hatálya alá tartozik. A két intézkedés célja, hogy lehetővé tegyék a mezőgazdasági és állattenyésztő üzemeknek tevékenységük folytatását és megőrizhessék versenyképességüknek – a gázolaj

árának aránytalan növekedése és az euro dollárral szembeni leértékelődése által kiváltott nehéz gazdasági helyzettel való szembenézéshez – szükséges mértékét⁽⁴²⁾. A többi adót illetően Spanyolország úgy véli, hogy az adókedvezmények korábbiak a 10/2000. sz. királyi törvényrendeletnél, tehát a szövetkezetek ezekben nem az említett rendelet hatálybalépésének következtében részesülnek.

- (181) A Bizottság azonban úgy véli, hogy pusztán az a tény, hogy a különböző adókra vonatkozó, a két szóban forgó intézkedés által létrehozott kedvezményeket oly módon fogadták el, hogy azok biztosítsák a nehéz gazdasági helyzet javítását, nem teszi lehetővé, hogy a szóban forgó spanyol hatóságok által nyújtott minden adókedvezmény a nemzeti adórendszer jellege és általános szerkezete által indokoltnak tekinthető legyen⁽⁴³⁾.

- (182) Következésképpen a Bizottság úgy véli, hogy a 10/2000. sz. királyi törvényrendelet 1. cikkében előírt intézkedéseket illetően a „szelektivitás” kritériuma teljesül.

1.5. Következtetés az intézkedések „támogatás” jellegéről az EUMSZ. 107. cikkének (1) bekezdése értelmében

- (183) A Bizottság a fentiekben kifejtett tényekre figyelemmel úgy véli, hogy az üzemanyagárak növekedését követően elfogadott, a 10/2000. sz. királyi törvényrendelet 1. cikkében szereplő, a mezőgazdasági szövetkezeteknek kedvező intézkedések olyan, a szövetkezeteknek nyújtott előnyt feltételeznek, amelyben más piaci szereplők nem részesülhetnek, és ez bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, miután hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre. Következésképpen a Bizottság azt a következtetést vonja le, hogy ezek az intézkedések az EUMSZ. 107. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartoznak.

- (184) Azt illetően, hogy a szóban forgó támogatások újak-e vagy korábban is léteztek, emlékeztetni kell arra, hogy ezek a 2000-ben elfogadott intézkedések közvetlenül a 20/1990. sz. törvény által előírt, a szövetkezetekre vonatkozó általános adórendszer által nyújtott előnyökre utalnak. Ez a törvény olyan adókedvezményeket állapít meg, amelyeket elvileg új előnyöknek kell tekinteni, mivel ezeket Spanyolország EKG-hoz való csatlakozásának éve – 1986 – után fogadták el.

- (185) Mindazonáltal a Bizottság tudatában van, hogy a szövetkezetek adórendszerének Európában általában régire visszanyúló gyökerei vannak, és bizonyos új intézkedések csupán megismételnék az EKG-hoz való csatlakozás előtt már létező előnyöket.

⁽³⁸⁾ Az előny fogalmának meghatározására lásd e határozat (135)–(154) preambulumbekendését.

⁽³⁹⁾ A C-88/03, *Portugália* kontra *Bizottság* ügyben 2006. szeptember 6-án hozott ítélet (EBHT 2006., I-7115. o.) 80–81. pontja.

⁽⁴⁰⁾ A T-127/99, T-129/99 és T-148/99, *Diputación Foral de Álava és társai* kontra *Bizottság* egyesített ügyekben 2002. március 6-án hozott ítélet (EBHT 2002., II-1275. o.) 250. pontja.

⁽⁴¹⁾ A Bíróság által a C-88/03, *Azori-szigetek – Portugál Köztársaság* kontra *Bizottság* ügyben 2006. szeptember 6-án hozott ítélet (EBHT 2006., I-7115. o.).

⁽⁴²⁾ Lásd e határozat (65)–(85) preambulumbekendését.

⁽⁴³⁾ Lásd a 41. lábjegyzetet.

- (186) Márpedig ebben az esetben egyetlen olyan információt sem küldtek a spanyol hatóságok és az érdekelt harmadik felek a Bizottságnak, amely minden kétséget kizáróan megállapíthatóvá tenné, hogy a 20/1990. sz. törvényben elfogadott, és később a 2000. évi rendeletben átvett intézkedések 1986 előtt már létező, ezekkel megegyező intézkedések továbbvitele volna.
- (187) A Bizottságnak azt a következtetést kell levonnia, hogy az üzemanyag-ágazatot érintő különös intézkedések új támogatások, amelyeket – végrehajtásukat megelőzően – be kellett volna jelenteni a Bizottságnak.

2. A támogatások jogellenessége

- (188) A Bizottság hangsúlyozza, hogy a spanyol hatóságok a szóban forgó támogatást az EUMSZ. 108. cikkének (3) bekezdése rendelkezéseinek megsértésével nyújtotta. Az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet 1. cikkének f) pontja⁽⁴⁴⁾ a jogellenes támogatást olyan új támogatásként határozza meg, amelyet az EUMSZ. 108. cikke (3) bekezdésének (az EK-Szerződés korábbi 93. cikke) megsértésével vezetnek be. A támogatások folyósítása jogellenes, mert azelőtt vezették be azokat, hogy a Bizottság nyilatkozott volna arról, hogy a közös piaccal összeegyeztethetők-e vagy sem.
- (189) Abból, hogy a Spanyolország által végrehajtott intézkedések tartalmazzanak állami támogatásokat, az következik, hogy ezek az EUMSZ. értelmében jogellenes támogatások.
- (190) A jogellenesen nyújtott állami támogatások értékelésére alkalmazandó szabályozás meghatározásáról szóló bizottsági közlemény szerint⁽⁴⁵⁾ a 659/1999/EK rendelet 1. cikkének f) pontja értelmében jogellenesnek minősülő valamennyi támogatást a támogatás nyújtásának időpontjában hatályos jogszabályokra és iránymutatásokra figyelemmel kell értékelni.

3. A támogatások összeférhetőségének vizsgálata

- (191) Az EUMSZ. 107. cikke néhány kivételt állapít meg az állami támogatások és az EUMSZ. összeegyeztethetlenségének általános elve alól. E tekintetben a 10/2000. sz. királyi törvényrendelettel előírt intézkedések vizsgálatáról van szó.
- (192) Az EUMSZ. 107. cikke (2) bekezdésének b) pontja úgy rendelkezik, hogy a közös piaccal összeegyeztethetőnek minősülnek azok az állami támogatások, amelyek természeti csapások vagy más rendkívüli események által okozott károk orvoslására irányulnak. Spanyolország arra hivatkozva indokolta ezeket az intézkedéseket, hogy azok rendkívüli esemény okozta károk orvoslására irányulnak.
- (193) Spanyolország szerint az üzemanyagárak aránytalan emelkedése zavarokat okozott a közrendben, sztrájkokat idézett elő, és zavarokat okozott az energia- és az élelmiszer-ellátásban, és nehézségeket okozott az áruk Közösség területére irányuló szabad áramlásában, amit az EUMSZ. 107. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében rendkívüli eseménynek kell tekinteni.
- (194) Az EUMSZ. 107. cikkének (1) bekezdésében megállapított, az állami támogatások és a közös piac összeegyeztethetlenségének általános elve alóli kivételekről lévén szó, a Bizottság úgy véli, hogy az EUMSZ. 107. cikke (2) bekezdésének b) pontjában szereplő „rendkívüli esemény” fogalmát megszorítóan kell értelmezni. Mostanáig a Bizottság rendkívüli eseményként fogadta el a háborút, a belső zavargásokat és a sztrájkokat, valamint – bizonyos fenntartások mellett és jelentőségükre is figyelemmel – a nukleáris baleseteket vagy súlyos ipari baleseteket és a tűzvészt, ha súlyos veszteségeket okoznak. Az ilyen események előreláthatóságával kapcsolatos nehézségek miatt a Bizottság, e területen korábban folytatott gyakorlatára figyelemmel, a támogatások összeférhetőségéről eseti értékelés alapján dönt. Ezt az érvelést átveszi a 2007–2013-as időszakra vonatkozó, a mező és erdőgazdálkodási ágazat állami támogatásáról szóló közösségi iránymutatások⁽⁴⁶⁾ V.B.2. pontja.
- (195) Jelen esetben a támogatások folyósításának oka az üzemanyagárak emelkedése, és nem a közrend megzavarása, a sztrájkok⁽⁴⁷⁾ vagy az energia- és az élelmiszer-ellátásban⁽⁴⁸⁾ okozott zavarok. Ezek az események nem a támogatás folyósításának okai voltak, hanem az üzemanyagárak emelkedésének következményei.
- (196) A Bizottság mindenképpen úgy véli, hogy az üzemanyagárak emelkedése nem minősül rendkívüli eseménynek, következésképpen ezek a támogatások nem részesülhetnek az EUMSZ. 107. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerinti kivételben, rendkívüli jellegű esemény által okozott károk orvoslására irányuló támogatásként. Ezenkívül hozzá kell tenni, hogy egy, a halászati ágazatról szóló, 2006. március 9-i közleményben⁽⁴⁹⁾ a Bizottság úgy ítélte, hogy nem fogad el az üzemanyagárak hirtelen emelkedésének ellentételezésére irányuló állami intervenciót megengedő egyetlen támogatást sem, hogy ne okozzon semmilyen versenytorzulást.
- (197) Továbbá a Bizottság úgy véli, hogy a károk és a rendkívüli esemény között semmilyen, az Európai Unió Bírósága ítélezési gyakorlata által megkövetelt közvetlen kapcsolat nincs⁽⁵⁰⁾.

⁽⁴⁴⁾ Az „új támogatás” fogalma magában foglal minden támogatást, azaz minden támogatási rendszert vagy egyéni támogatást, amely nem meglévő támogatás, beleértve valamely meglévő támogatás bármely módosítását is (HL L 83., 1999.3.27., 1. o.).

⁽⁴⁵⁾ HL C 119., 2002.5.22., 22. o.

⁽⁴⁶⁾ HL C 319., 2006.12.27., 1. o., 89–94. pont.

⁽⁴⁷⁾ 96/148/EK bizottsági határozat (HL L 34., 1996.2.13., 38. o.).

⁽⁴⁸⁾ Az 1999. július 29-i SG(99) D/5879 bizottsági határozat.

⁽⁴⁹⁾ COM(2006) 103 végleges, 2006. március 9., 3.1.2. pontja és COM(2008) 384 végleges, 2008. június 13., 6.3. pontja.

⁽⁵⁰⁾ Az Elsőfokú Bíróság T-268/06, *Olympiaki Ypiresies AE kontra Bizottság* ügyben hozott ítéletének (EBHT 2008., II-1091.) 51–52. pontja.

- (198) Ami a 107. cikkének (3) bekezdése szerinti eltéréseket illeti, ezeket a regionális vagy ágazati célzatú támogatási rendszerek, illetve az általános támogatási rendszerek egyedi alkalmazási eseteiben igen szigorúan kell értelmezni. Az eltéréseket nevezetesen csak olyan esetekben lehet alkalmazni, ha a Bizottság arra a megállapításra juthat, hogy a támogatás szükséges valamely szóban forgó cél megvalósításához. Ha a vizsgált eltéréseket olyan támogatásokra is alkalmazzák, amelyek nem nyújtanak hasonló közösségi ellentételezést, az egyet jelentene azzal, hogy megengedik a tagállamok közötti kereskedelem befolyásolását, és a közösségi érdek szempontjából indokolatlan versenytorzulásokat, és ezzel arányosan egyes tagállamok piaci szereplőinek jogosulatlan előnyökhöz való hozzájutását.
- (199) A Bizottság úgy véli, hogy a szóban forgó támogatások nem az olyan térségek gazdasági fejlődésének előmozdítására nyújtott támogatások voltak, ahol rendkívül alacsony az életszínvonal, vagy jelentős az alulfoglalkoztatottság a 107. cikk (3) bekezdésének a) pontja értelmében. Továbbá ezek nem valamely közös európai érdeket szolgáló fontos projekt megvalósításának előmozdítására vagy egy tagállam gazdaságában bekövetkezett komoly zavar megszüntetésére nyújtott támogatások a 107. cikk (3) bekezdésének b) pontja értelmében. A támogatások továbbá nem a kultúra és a kulturális örökség megőrzésének előmozdítására nyújtott támogatások a 107. cikk (3) bekezdésének d) pontja értelmében.
- (200) A 107. cikk (3) bekezdésének c) pontja mindazonáltal előírja, hogy a közös piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető az egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését előmozdító támogatás, amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben. Az említett cikkben meghatározott eltérés alkalmazásához a támogatásoknak meg kell felelniük az állami támogatásokról szóló vonatkozó közösségi szabályoknak.
- (201) A 10/2000. sz. királyi törvényrendeletben előírt intézkedések 2000 óta léteznek. Községi szinten soha nem léteztek iránymutatások vagy konkrét szabályozások az állami támogatások mezőgazdasági szövetkezetek javára történő folyósításáról, mivel ezeket elvileg úgy kezelték, mint az összes többi vállalkozást⁽⁵¹⁾.
- (202) Ebben az összefüggésben hangsúlyozni kell a mezőgazdasági szövetkezetek jogi és gazdasági természetét a mezőgazdasági ágazatra vonatkozó európai szabályozási környezettel párhuzamosan.
- (203) A Nemzetközi Szövetkezeti Szövetség szerint a szövetkezet önként társult személyek autonóm egyesülése, amelynek célja a tagok közös gazdasági, szociális és kulturális elvárásainak és szükségleteinek kielégítése egy olyan közös tulajdonban levő vállalkozás révén, amelyben a hatalmat demokratikusan gyakorolják⁽⁵²⁾. Egy szövetkezet kölcsönös vagy szövetkezeti jellegét⁽⁵³⁾ különböző elvek határozhatják meg, mint például az „egy személy – egy szavazat” elve, vagy a kizárólagosság elve. Különböző előírások jellemzik a szövetkezetek alapszabályát is, különösen a pénzgazdálkodás és a tagok díjazása tekintetében.
- (204) Az európai szövetkezeti társaságok támogatásáról szóló bizottsági közlemény 3.2.6. pontja megállapítja, hogy bizonyos tagállamok úgy vélik, hogy a szövetkezeti tőke sajátos jellegéből következő korlátozások különleges adóügyi bánásmódot vonhatnak magukkal. Mindazonáltal tiszteletben kell tartaniuk azt az elvet, amely szerint a jogalanyok valamely típusának biztosított védelemnek és támogatásoknak arányban kell lenniük a jogi korlátokkal, a hozzáadott szociális értékkel, a vállalkozási formából következő korlátozásokkal, és nem vezethetnek tisztességtelen versenyhez.
- (205) Amint azt a Bizottság fentebb megállapította, a 107. cikk (3) bekezdésének c) pontja előírja, hogy a közös piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető az egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését előmozdító támogatás, amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben.
- (206) A Bizottság ezen túlmenően megállapítja, hogy az EUMSZ. 107. cikke (3) bekezdésének c) pontjában az összeegyeztethetőség vizsgálata a támogatás egy közös érdekű célkitűzés elérése tekintetében meglévő előnyének, valamint a verseny és a kereskedelem torzulása közötti egyensúly megteremtésén alapul. A Bizottságnak tehát mindenekelőtt azt kell elemeznie, hogy a támogatás valóban olyan helyzetekre irányul-e, amikor a piac nem vezet hatékony gazdasági eredményekhez, illetve hogy az más társadalmi vagy méltányossági célkitűzések elérésére irányul-e. A Bizottságnak ezen követően meg kell határozni, hogy a támogatás megfelelő intézkedést képez-e valamely piaci hiányosság orvoslására. Végül a Bizottságnak azt kell megállapítania, hogy a támogatás arányos-e a javasolt célkitűzés elérésével.

⁽⁵¹⁾ Kivéve az agrár- és erdészeti ágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatásokban 2007–2013 a termelői csoportok létrehozására vonatkozó megjegyzéseket, és az EUMSZ. 87. és 88. cikkének a mezőgazdasági termékek előállításával foglalkozó kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról szóló, 2006. december 15-i 1857/2006/EK bizottsági rendelet 9. cikkét, amely szintén termelői csoportok létrehozását tárgyalja.

⁽⁵²⁾ Független, nem kormányzati szövetség, amely a szövetkezeteket tömöríti, képviseli és támogatja világszerte. Az ACI-t 1895-ben alapították Londonban, és 87 országban minden gazdasági ágazatban 224 tagja van, <http://www.ica.coop>

⁽⁵³⁾ A szövetkezetek a vállalkozók Európájában. 2001. december 7-i bizottsági konzultációs dokumentum.

- (207) A mezőgazdasági ágazat tekintetében a gazdaságfejlesztésre vonatkozó célkitűzések az EUMSZ. 42. cikkében találhatók, amely előírja, hogy a versenyszabályokról szóló fejezet rendelkezései a mezőgazdasági termékek termelésére és kereskedelmére csak olyan mértékben vonatkoznak, amint azt a 39. cikkben megfogalmazott célkitűzések figyelembevételével a Tanács meghatározza.
- (208) Az EUMSZ. 39. cikke előírja, hogy a közös agrárpolitika célkitűzése, többek között, a mezőgazdasági termelékenység növelése a műszaki fejlődés előmozdításával, valamint a mezőgazdasági termelés ésszerű fejlesztésének és a termelési tényezők, így különösen a munkaerő lehető legjobb hasznosításának biztosításával; a mezőgazdasági népesség megfelelő életszínvonalának biztosítása, különösen a mezőgazdaságban dolgozók egy főre jutó jövedelmének növelésével. Előírja továbbá azt is, hogy a közös agrárpolitika kidolgozása során figyelembe kell venni a mezőgazdasági tevékenységnek a mezőgazdaság társadalmi szerkezetéből és a különböző mezőgazdasági régiók közötti szerkezeti és természeti egyenlőtlenségekből adódó sajátos természetét; a megfelelő kiigazítások fokozatos megvalósításának szükségességét; valamint azt a tényt, hogy a tagállamokban a mezőgazdaság a gazdaság egészéhez szorosan kapcsolódó ágazat.
- (209) Ezekből a cikkekből kitűnik, hogy a versenypolitikának figyelembe kell vennie az EUMSZ. célkitűzéseit. E nagyon erős társadalmi és gazdasági jellegű célkitűzéseket jórészt a mezőgazdasági szövetkezetek biztosítják, amelyek kulcsszerepet játszanak általában a gazdaságban és különösen vidéken a munkahelyteremtésben, és azon régiók gazdaságának fejlesztésében, ahol szervezeti egységgel rendelkeznek ⁽⁵⁴⁾.
- (210) A Bizottság elismeri, hogy a mezőgazdasági szövetkezetek megfelelnek az EUMSZ. 39. cikkében előírt célkitűzéseknek, és következképpen elősegítik a mezőgazdasági fejlesztéseket. Továbbá, mivel a mezőgazdaság a gazdaság egészéhez szorosan kapcsolódó ágazat – amint ezt az EUMSZ. 39. cikkének (2) bekezdésének c) pontja hangsúlyozza –, azt a következtetést kell levonni, hogy a mezőgazdasági szövetkezetek elősegítik azon régiók gazdaságának fejlesztését, ahol szervezeti egységgel rendelkeznek, tevékenységük és ennek folytonossága tehát általános érdekét képvisel.
- (211) Márpedig az egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését elősegítő támogatások akkor tekinthetők összeegyeztethetőnek a közös piaccal, ha nem változtatják meg a kereskedelmi viszonyokat a közös érdekekkel ellentétes módon.
- (212) Márpedig – amint ezt az állami támogatási szabályoknak a vállalkozások közvetlen adózásával kapcsolatos intézkedésekre történő alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény 33. pontja jelzi – a közös érdek közvetlenül kapcsolódik ahhoz, hogy az intézkedés az elérni szándékozott célokkal arányban legyen.
- (213) Ebben az esetben az elérni kívánt célkitűzés arányosságát egyrészt a szövetkezetek különleges tulajdonságait meghatározó, és sajátos jellegüket biztosító jellemzőiben – vagyis a kölcsönösséggel kapcsolatos elvekben –, másrészt különösen a méretükből következően a versenyre gyakorolt esetleges hatásukban kell keresni.
- (214) Így az állami támogatási politika tekintetében minden, a mezőgazdasági szövetkezetek javára alkalmazott esetleges eltérésnek a szövetkezet kölcsönösségi elveihez közvetlenül kapcsolódó lépéseket és intézkedéseket kellene ösztönöznie. Ezenkívül a szövetkezet és tagjai közötti tevékenységekre kellene korlátozódnia, tehát arra, ahol a kölcsönösség elvei értelmezhetőek. E feltételek hiányában pedig csupán korlátozott hatást szabad gyakorolniuk a versenyre.
- (215) A 10/2000. sz. királyi törvényrendelet 1. cikkében előírt támogatások előírják a különösen védett szövetkezeti jogállás kivételes fenntartását a mezőgazdasági szövetkezetek javára, abban az esetben is, ha a B. típusú gázolaj tagsággal nem rendelkező harmadik személy részére történő forgalmazásának nagyságrendje meghaladja az 50 %-ot, és mentesítik a szövetkezeteket az általános adórendszer hatálya alá tartozó, önálló jogi személyiséggel rendelkező szervezet létrehozása alól a B. típusú gázolaj tagsággal nem rendelkező harmadik személy részére történő forgalmazása tekintetében. Ezek a támogatások tehát eltérnek a különösen védett szövetkezetek spanyol hatóságok által meghatározott jellegzetességeitől.
- (216) Kizárólag a szövetkezeten kívüli ügyletekre vonatkozó, a kölcsönösség elvével közvetlen kapcsolatban nem álló tevékenységekre irányuló, és nem a szövetkezet és tagjai között folytatott tevékenységekre korlátozódó intézkedésekről van tehát szó. A fenti megfontolások fényében a Bizottság nem juthat arra a következtetésre, hogy a támogatás valóban olyan helyzetekre irányul, amikor a piac nem vezet hatékony gazdasági eredményekhez, vagy hogy a támogatás más társadalmi vagy méltányossági célkitűzések elérésére irányul.
- (217) Mivel kizárólag a szövetkezeten kívüli ügyletekre vonatkozó, a kölcsönösség elvével közvetlen kapcsolatban nem álló tevékenységekre irányuló, és nem a szövetkezet és tagjai között folytatott tevékenységekre korlátozódó intézkedésekről van szó, a Bizottság úgy véli, hogy a támogatások nem felelnek meg az összeegyeztethetőség fentebb kifejtett kritériumainak.

⁽⁵⁴⁾ A szövetkezetek mezőgazdasági ágazatban betöltött kiemelkedő szerepére emlékeztet az európai szövetkezeti társaságok támogatásáról szóló bizottsági közlemény 4. pontja, amely szerint „a szövetkezetek számos előnyt nyújtanak az európai gazdaságnak, és ezért a lisszaboni célkitűzések megvalósításában kiemelkedő szerepet játszanak; ugyanis a szövetkezet a legjobb példája az olyan típusú vállalkozásnak, amely egyszerre képes – egymást kiegészítve – vállalkozási és társadalmi célkitűzéseket követni. A vállalkozáspolitikai területén kívül a szövetkezetek kiemelkedő szerepet játszanak a mezőgazdaságban és a gazdasági nehézségekkel küzdő régiók fejlesztésében, szerkezetük pedig ideális a munkahelyteremtés és a társadalmi kohézió fokozásához”.

(218) E határozat a két értékelte támogatási rendszerre vonatkozik, és azt késedelem nélkül végre kell hajtani, különösen az e programok alapján nyújtott valamennyi egyedi támogatás visszatérítését illetően. A Bizottság kijelenti továbbá, hogy a támogatási rendszerről szóló határozat nem sérti azt a lehetőséget, hogy egyedi támogatásokat részben vagy egészben összeegyeztethetőnek ítéljenek a közös piaccal, az adott eset sajátos okai miatt (például amiatt, hogy egy támogatás egyedi folyósítása a *de minimis* szabályok vagy egy jövőbeni bizottsági határozat hatálya alá tartozik, vagy mentességi szabály értelmében).

4. Következtetések a meglévő rendelkezések fényében

(219) A mezőgazdasági szövetkezetek javára adókedvezmények formájában nyújtott állami támogatásokat elvben az állami támogatási szabályoknak a vállalkozások közvetlen adózásával kapcsolatos intézkedésekre történő alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény 32. pontja értelmében tilos működési támogatásnak kell tekinteni, amelyet tiltanak a közösségi szabályok.

(220) A működési támogatás fogalmát a mezőgazdasági ágazatra a Bizottság gyakorlatában már 2000 előtt is alkalmazni kellett, és ezt a későbbiekben átvette az agrárágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatások⁽⁵⁵⁾ 3.5. pontja, és később az agrár- és erdészeti ágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatások (2007–2013) 15. pontja. E szabályok szerint a támogatásra vonatkozó intézkedésnek – annak érdekében, hogy a közös piaccal összeegyeztethetőnek minősüljön – tartalmaznia kell valamiféle ösztönző elemet, vagy a kedvezményezett részéről valamilyen mértékű ellentételezést kell megkövetelnie.

(221) A szóban forgó támogatások a díjak minden ösztönző elemet és a kedvezményezett részéről valamilyen mértékű ellentételezést nélkülöző mérséklései, amelyeknek a versenyszabályokkal való összeegyeztethetősége nem bizonyított. Ebből következik, hogy a 107. cikk (3) bekezdésének c) pontjában előírt, a támogatások tilalma alóli mentesség nem alkalmazható, és hogy az EUMSZ.-szel összeegyeztethetetlen támogatásokról van szó.

VIII. BEHAJTÁS

(222) A Spanyolország által a mezőgazdasági szövetkezetek javára a 10/2000. sz. királyi törvényrendelet 1. cikke által végrehajtott állami támogatásokra a 107. cikk (3) bekezdésének c) pontjában előírt, a támogatások tilalma alóli mentesség nem alkalmazható, mivel az EUMSZ.-szel összeegyeztethetetlen támogatásokról van szó.

(223) A jogellenes támogatások közös piaccal való összeegyeztethetlenségének esetére a 659/1999/EK rendelet 14. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a Bizottság dönt arról, hogy az érintett tagállam hozza meg a szükséges intézkedéseket a támogatásnak a kedvezménye-

zettől történő visszavételére. A támogatás e visszavételére a korábbi helyzet visszaállítása érdekében van szükség, megszüntetve minden olyan pénzügyi előnyt, amiben a jogellenesen nyújtott támogatás kedvezményezettje a támogatás kezdete óta jogosulatlanul részesülhetett.

(224) A 659/1999/EK rendelet 14. cikkének (1) bekezdése ennek ellenére kimondja, hogy „a Bizottság nem követeli meg a támogatás visszafizetését, amennyiben az ellentétes a közösségi jog valamelyik általános elvével”. Meg kell vizsgálni, hogy az adott esetben a közösségi jog egyik általános elve – mint a bizalomvédelem és a jogbiztonság elve – alkalmazható lehetne-e a jogellenesen nyújtott és a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatások kedvezményezettje által történő visszafizetésének kizárására. Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében a bizalomvédelem elvére való hivatkozás a közösségi jogból adódó jogi helyzetek és viszonyok előreláthatóságának garantálását célozza.

(225) A Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében azonban valamely közösségi szabályozással szemben csak akkor lehet hivatkozni a bizalomvédelem elvére, ha korábban maga a Közösség teremtett olyan helyzetet, amely jogos elvárásokat támaszthatott⁽⁵⁶⁾. A Bíróság már több alkalommal kimondta, hogy a bizalomvédelem elvére való hivatkozás joga minden jogalanyt megillet, amennyiben valamely közösségi intézmény benne megalapozott várakozásokat kelt. Továbbá senki nem hivatkozhat ezen elv megsértésére az adminisztráció által neki tett pontos ígéretek hiányában⁽⁵⁷⁾. Így a bizalomvédelem elvére való hivatkozás joga minden jogalanyt megillet, amennyiben valamely közösségi intézmény benne megalapozott várakozásokat kelt a neki tett, meghatározott ígéretek alapján.

(226) Jelen esetben egyetlen elemet sem lehet úgy tekinteni, mint amely a vitatott intézkedések kedvezményezettjeiben olyan megalapozott várakozásokat keltett, amely szerint ezen intézkedések jogosak. Mindenekelőtt ugyanis meg kell állapítani, hogy a támogatásokat anélkül hajtották végre, hogy az EUMSZ. 108. cikkének (3) bekezdése értelmében megvárták volna a Bizottság szóban forgó végleges határozatát. A Bíróság⁽⁵⁸⁾ több alkalommal pontosította, hogy „tekintettel arra, hogy a

⁽⁵⁶⁾ Az Elsőfokú Bíróság által a T-348/03, *Koninklijke Friesland Foods NV* ügyben 2007. szeptember 12-én hozott ítélet (EBHT 2007., II-101. o.).

⁽⁵⁷⁾ A Bíróság által a C-506/03, *Németszág kontra Bizottság* ügyben 2005. november 24-én hozott ítélet (az EBHT-ban még nem tették közzé) 58. pontja; a Bíróság által a C-182/03 és a C-217/03, *Belgium and Forum 187 ASBL kontra Bizottság* egyesített ügyekben 2006. június 22-én hozott ítélet (EBHT 2006., I-5479. o.).

⁽⁵⁸⁾ A Bíróság által a C-5/89, *Bizottság kontra Németszág* ügyben 1990. szeptember 20-án hozott ítélet (EBHT 1990., I-3437. o.); a Bíróság által a C-169/95, *Spanyol Királyság kontra Bizottság* ügyben 1997. január 14-én hozott ítélet (EBHT 1997., I-135. o.); a Bíróság által a C-24/95, *Alcan Deutschland* ügyben 1997. március 20-án hozott ítélet (EBHT 1997., I-1591. o.); és a Bíróság által a C-183/02 és C-187/02 *Daewoo Electronics Manufacturing España and Territorio Historico de Alava, Diputación Foral de Alava kontra Bizottság* egyesített ügyekben 2004. november 11-én hozott ítélet (EBHT 2004., I-10609. o.).

⁽⁵⁵⁾ HL C 28., 2000.2.1., 2. o.

Szerződés 93. cikke [az EUMSZ. 108. cikke] kötelezően előírja a Bizottság számára az állami támogatások felügyeletét, valamely támogatás által kedvezményezett vállalkozás főszabály szerint csak akkor bízhat jogosan a támogatás szabályszerűségében, ha azt az említett cikkben előírt eljárás betartásával nyújtották, és másrészt, egy gondos piaci szereplőnek rendszerint meg kell tudnia bizonyosodni arról, hogy az eljárást betartották-e”. Ebben az értelemben a Bíróság azt is pontosította, hogy „egy tagállam, amelynek a hatóságai az EK 88. cikkben [az EUMSZ. 108. cikke] előírt eljárási szabályok megsértésével folyósítottak egy támogatást, nem hivatkozhat a kedvezményezett vállalkozás jogos bizalmára a Bizottság támogatás-visszatéríttetésére kötelező határozatának végrehajtására figyelemmel szükséges intézkedések meghozatalának kötelezettsége alóli mentesülés érdekében. Egy ilyen lehetőség elfogadása ugyanis teljesen megfosztaná az EK 87. és az EK 88. cikket [az EUMSZ. 107. és 108. cikke] a hatékony érvényesüléstől, amennyiben a nemzeti hatóságok így a saját jogellenes magatartásukra hivatkozhatnának, hogy a Bizottság által a Szerződés e rendelkezései értelmében hozott határozatainak érvényesülését meggátolják”⁽⁵⁹⁾.

(227) Továbbá az, hogy a Bizottság hozott egy határozatot – amely ellen fellebbezés nyújtható be, tehát nem végleges –, amelyben pontosította, hogy a vitatott támogatások nem minősülnek állami támogatásnak⁽⁶⁰⁾, valamint az említett határozat Törvényszék általi megsemmisítése nem kelthet jogos bizalmat a kedvezményezettekben. Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében a Bíróság kimondta, hogy az a tény, hogy a Bizottság korábban hozott olyan határozatot, amelyben nem emelt kifogást a vitatott intézkedésekkel kapcsolatban, nem tekinthető úgy, mint ami jogos bizalmat kelthet a kedvezményezettekben, mivel ezt a határozatot a jogorvoslatra nyitva álló határidő alatt megtámadták, majd azt a Bíróság meg is semmisítette⁽⁶¹⁾. Következésképpen, „ameddig a Bizottság nem hoz megerősítő határozatot, illetve ameddig az ilyen határozattal szembeni jogorvoslatra nyitva álló határidő le nem telik, a kedvezményezett nem lehet biztos a tervezett támogatás jogszerűségében, márpedig csak ez utóbbira alapozhatja jogos bizalmát”⁽⁶²⁾. Jelen esetben a 2003/293/EK határozat ellen – amely az intézkedéseket nem tekinti állami támogatásoknak – a megszabott határidőn belül keresetet nyújtottak be, és azt az említett ítélkezési gyakorlat szerint következtetésként nem lehetett végleges határozatnak tekinteni, és nem kelthetett jogos bizalmat az említett határozat címzettjeiben.

(228) Következésképpen a Bizottság a vitatott támogatások behajtását kéri olyan körülmények hiányában, amelyek jogos bizalmat kelthetnek.

(229) E határozat a megvizsgált támogatási intézkedésekre vonatkozik, és azt haladéktalanul végre kell hajtani, különös tekintettel a szóban forgó támogatás keretében folyósított összes egyedi támogatás visszafizetésére, az olyan egyedi projektekre nyújtott támogatások kivételével, amelyek a támogatás folyósításának időpontjában megfeleltek a *de minimis*⁽⁶³⁾ szabályozásban vagy az alkalmazható mentességben, vagy a Bizottság által jóváhagyott támogatásban meghatározott összes feltételnek,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Spanyolország által a 10/2000. sz. királyi törvényrendelet 1. cikke által a mezőgazdasági szövetkezetek javára végrehajtott állami támogatások – a 2. cikk sérelme nélkül – az EUMSZ. 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében a közös piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatások.

2. cikk

Az 1. cikkben említett intézkedések nem tekinthetők állami támogatásnak, ha megfelelnek a Szerződés 87. és 88. cikkének a *de minimis* támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2006. december 15-i 1998/2006/EK bizottsági rendelet feltételeinek.

3. cikk

(1) Spanyolország minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy – a 2. cikk sérelme nélkül – a kedvezményezettek visszatérítsék az 1. cikkben említett összeegyeztethetetlen támogatásokat.

(2) A visszatérítendő támogatások magukban foglalják a támogatásnak a kedvezményezett rendelkezésére bocsátása időpontjától a visszatérítés időpontjáig felszámított kamatokat is.

(3) A kamatot konszolidált alapon kell kiszámítani a 794/2004/EK bizottsági rendelet⁽⁶⁴⁾ V. fejezetében előírt rendelkezésekkel összhangban.

(4) A visszatérítést késedelem nélkül a nemzeti jog eljárásainak megfelelően kell végrehajtani, amennyiben azok e határozat azonnali és eredményes végrehajtását lehetővé teszik.

⁽⁵⁹⁾ A Bíróság által a C-99/02, *Bizottság kontra Olaszország* ügyben 2004. április 1-jén hozott ítélet (EBHT 2004., I-3353. o.) 21. pontja, amely kifejezetten hivatkozik a Bíróság által 1990. szeptember 20-án hozott, fent hivatkozott ítéletre.

⁽⁶⁰⁾ A fent hivatkozott 2003/293/EK határozat.

⁽⁶¹⁾ Lásd az 58. lábjegyzetet.

⁽⁶²⁾ A Bíróság által a C-91/01, *Bizottság kontra Olaszország* ügyben 2004. április 29-én hozott ítélete (EBHT 2004., I-4355. o.).

⁽⁶³⁾ A Szerződés 87. és 88. cikkének a *de minimis* támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2006. december 15-i 1998/2006/EK bizottsági rendelet (HL L 379., 2006.12.28., 5. o.).

⁽⁶⁴⁾ Az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 659/1999/EK rendelet végrehajtásáról szóló, 2004. április 21-i 794/2004/EK bizottsági rendelet (HL L 140., 2004.4.30., 1. o.).

4. cikk

(1) Az 1. cikkben említett támogatás visszatérítése azonnali hatályú és tényleges.

(2) Spanyolország biztosítja, hogy e határozat végrehajtása a határozatról szóló értesítés napjától számított négy hónapon belül megtörténjen.

5. cikk

(1) E határozat kézhezvételétől számított két hónapon belül Spanyolország a következő információkat benyújtja a Bizottságnak:

a) az 1. cikkben említett program keretében támogatásban részesült kedvezményezettek jegyzékét és a nekik juttatott támogatás kedvezményezettenkénti teljes összegét;

b) a kedvezményezettektől behajtandó teljes összeget (tőke és visszatérítési kamat);

c) az e határozatnak való megfelelés érdekében már meghozott vagy tervezett intézkedések részletes leírását;

d) olyan dokumentumokat, amelyek tanúsítják, hogy a kedvezményezettek számára előírták a támogatás visszafizetését.

(2) Spanyolország folyamatosan tájékoztatja a Bizottságot az e határozat végrehajtása érdekében hozott nemzeti intézkedések eredményeiről, mindaddig, amíg az 1. cikkben említett támogatás visszatérítése meg nem valósul.

Az (1) bekezdésben előírt két hónapos időszak leteltével Spanyolország a Bizottság egyszerű kérésére jelentést nyújt be az e határozatnak való megfelelés érdekében meghozott és tervezett intézkedésekről. E jelentés emellett részletes információkkal szolgál a kedvezményezettektől már visszavett támogatási összegekről és visszatérítési kamatokról.

6. cikk

Ennek a határozatnak a címzettje a Spanyol Királyság.

Kelt Brüsszelben, 2009. december 15-én.

a Bizottság részéről

Mariann FISCHER BOEL

a Bizottság tagja